

Joan Vilà i Pujolràs

L' ADMINISTRACIÓ LOCAL CATALANA I LA SEVA
RELACIÓ AMB EL FET RELIGIÓS.

*Treball de fi de carrera
dirigit pel
Dr. José Luis Llaquet*

Universitat Abat Oliba CEU
FACULTAT DE CIÈNCIES SOCIALS
Llicenciatura en Dret

2010

*A la meva esposa Esther, les meves filles Ariadna
i Laura per la seva comprensió.*

1. Resum

El present treball no pretén aprofundir en la disciplina jurídica del dret eclesiàstic de l' Estat, ja que en aquest sentit existeixen nombrosos treballs i molt bons que aborden el tema de forma magistral.

El principi de llibertat religiosa i de culte que informen el dret eclesiàstic espanyol, atorga als individus i a les col·lectivitats diverses maneres d' expressar la seva religió, formes que han d' estar regulades per no topa amb les limitacions que qualsevol dret fonamental es pot trobar, sobretot la llibertat de les altres persones i l' ordre públic, per això, calia des de les diferents legislacions tant estatal com autonòmica, abordar el tema des d'una òptica objectiva i laica.

L' encarregat de la defensa dels drets i llibertats fonamentals, continguts al títol I de la Constitució espanyola, és el Tribunal Constitucional a través del recurs d' empara, l' anàlisi d' algunes sentències d' aquest Tribunal ens ha acostat a l' estudi doctrinal dels diferents principis generals i de les seves limitacions.

Per altra banda, les administracions més pròximes a la ciutadania són les administracions locals, són elles, a través dels instruments que la llei els hi permet, les qui han d' aplicar el fet religiós en l' àmbit territorial on despleguen la seva potestat en relació a les matèries pròpies de la seva competència.

L' objectiu d' aquest treball, és buscar i relacionar amb quines eines es troben les Entitats Locals, per fer front a la diversitat religiosa i de culte, producte del canvi social que ha generat bàsicament el moviment migratori.

La llei, faculta a l' administració local perquè adopti determinades posicions a través de la seva declaració de voluntat o la seva potestat reglamentaria, dins els límits que la pròpia llei li exigeix. És en aquest marc, on s' han analitzat els actes administratius, les ordenances i reglaments que poden afectar a la llibertat religiosa o el dret de culte de dues Corporacions locals de la demarcació de Girona.

Per últim, fem una reflexió a mode de conclusió, sobre quines actuacions en relació al fet religiós queden sota l' autonomia local i en quina intensitat una administració local, que no pot imposar més limitacions que les imprescindibles per a preservar els drets fonamentals, pot influir en el fet religiós.

Resumen

Este trabajo no pretende profundizar en la disciplina jurídica del derecho eclesiástico del Estado, ya que en este sentido existen numerosos trabajos y muy buenos que abordan el tema de forma magistral.

El principio de libertad religiosa y de culto que informan el derecho eclesiástico español, otorga a los individuos y a las colectividades diversas maneras de expresar su religión, formas en las que están reguladas para no topar con las limitaciones que los derechos fundamentales pueden encontrarse, principalmente la libertad de otras personas y el orden público, por ello, desde las diferentes legislaciones tanto estatal como autonómica había que abordar el tema desde una óptica objetiva y laica.

El análisis de algunas sentencias del Tribunal Constitucional nos acercan al estudio doctrinal de los diferentes principios generales y sus limitaciones.

Por otra parte, las administraciones más próximas a la ciudadanía son las administraciones locales, éstas a través de los instrumentos que la ley les permite, son las que tienen que aplicar el hecho religioso, en el ámbito territorial donde despliegan su potestad en relación a las materias propias de su competencia.

El objetivo de este trabajo, es buscar y relacionar con qué herramientas cuentan las Entidades Locales, para afrontar la diversidad religiosa y de culto, producto del cambio social que ha generado básicamente el movimiento migratorio.

La Ley, faculta a las administraciones locales para que adopten determinadas posiciones a través de su declaración de voluntad o su potestad reglamentaria, dentro de los límites que la propia ley les exige. En este marco, se han analizado los actos administrativos, las ordenanzas y reglamentos que pueden afectar la libertad religiosa o el derecho al culto de dos Corporaciones locales de la demarcación de Girona.

Por último, hacemos una reflexión a modo de conclusión, sobre qué actuaciones en relación al hecho religioso quedan bajo la autonomía local y en qué intensidad una administración local, que no puede imponer más limitaciones que las imprescindibles para preservar los derechos fundamentales, puede influir en el hecho religioso.

Abstract

This paper is not intended to delve into the legal discipline of ecclesiastical law of the State, since in this respect and there are many very good works that address the issue in a masterful way.

The principle of religious freedom and worship to inform the Spanish ecclesiastical law, grants to individuals and collectives, different ways of expressing their religion, ways that must be regulated so not to shock with the limitations that any fundamental right are found, especially the freedom of others and the public, that is why it is necessary from the various laws, both state and regional, approach the issue from a secular perspective and objective.

The charge of the defense of fundamental rights and freedoms contained in Section I of the Spanish Constitution is the Constitutional Court through the appeal of "Amparo". The analysis of some judgments of this Court has drawn us to study different doctrinal principles and general limitations.

Moreover, the administrations closer to citizens, local governments, they are the instruments through which the law allows to apply who have religion in the area where display their power in relation to the subjects of their own competence.

The objective of this work is to look and related with what tools are linked the local entities, to address the diversity of religion and worship, a product of social change that has generated the basic migration.

The Act empowers local authorities, to adopt certain positions through his declaration of will, or its statutory authority, within the limits that the law itself demands. Is the frame where is analyzed by administrative action, ordinances and regulations that may affect the religious freedom of worship or the right of two local corporations in the province of Girona.

Finally, we make a reflexion in order to conclude on what actions in relation to religion are under the local autonomy, and how intense local authority that can not impose restrictions than those necessary to preserve fundamental rights, can influence religion.

Paraules clau / *Keywords*

Llibertat religiosa – Centres de culte – Confessions religioses – Entitat local – Actes administratius - Ordenances – Potestat reglamentària – Laïcitat – Igualtat religiosa – Cooperació.

2. Sumari

1. RESUM.....	5
2. SUMARI.....	9
3. INTRODUCCIÓ: DELIMITACIÓ DEL TREBALL I APROXIMACIÓ AL CONCEPTE DE DRET ECLESIASTIC DE L' ESTAT	11
4. LEGISLACIÓ NACIONAL. FONTS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL.	14
5. LEGISLACIÓ AUTONÒMICA. FETS QUE INCIDEIXEN EN L' ÀMBIT LOCAL I LA SEVA RELACIÓ EN LA LLIBERTAT RELIGIOSA	17
5.0.1. La llei municipal i de règim local de Catalunya i la legislació de desplegament.	17
5.0.1.1. Seguretat en llocs públics	18
5.0.1.2. Ordenació, gestió, execució i disciplina urbanística	19
5.0.1.3. Patrimoni històric i artístic	21
5.0.1.4. Protecció del medi ambient	21
5.0.1.5. Escorxadors i protecció de la salubritat pública	25
5.0.1.6. Cementiris i serveis funeraris	26
5.0.1.7. Prestació de serveis socials i de promoció i reinserció	28
5.0.1.8. Participació en la programació de l' ensenyament i cooperació en l' administració educativa en la creació, construcció i sosteniment dels centres docents públics. Intervenir en els òrgans de gestió i participar en la vigilància del compliment de l' escolaritat obligatòria	31
5.0.2. La llei de cultes del 2009.	34
6. PRINCIPIS INFORMADORS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL	37
6.0.1. Consideracions generals.	37
6.0.2. Doctrina del Tribunal Constitucional i el principi de llibertat religiosa.	38
6.0.2.1. Principi de llibertat religiosa	38
6.0.2.2. Principi d' igualtat religiosa	39
6.0.2.3. Principi de laïcitat	40
6.0.2.4. Principi de cooperació	40
6.0.3. Limitacions als principis.	40

6.0.3.1. L'ordre públic	41
6.0.4. Relacions laborals i llibertat religiosa	42
7. LA DIMENSIÓ INSTITUCIONAL DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA. LES CONFESSIONS RELIGIOSES.	43
7.0.1. Consideracions generals	43
7.0.2. Drets col·lectius que componen el contingut de la llibertat religiosa i de culte	44
8. REFERÈNCIA ALS ACTES ADMINISTRATIUS, ORDENANCES I REGLAMENTS DELS AJUNTAMENTS DE GIRONA I SALT QUE PODEN AFECTAR A LA LLIBERTAT RELIGIOSA O AL DRET DE CULTA.	46
8.0.1. Consideracions generals. Conceptes.	46
8.0.1.1. La potestat administrativa	49
8.0.1.2. L'acte administratiu	49
8.0.1.3. La potestat reglamentària	51
8.0.2. Estructura sociològica de les ciutats de Girona i Salt segons l'origen i la religió. Els centres de culte a la demarcació.	52
8.0.3. Actes administratius, ordenances i reglaments que incideixen en el fet religiós..	55
9. CONCLUSIONS.....	63
10. BIBLIOGRAFIA.....	64
ANNEXES.....	66

3. INTRODUCCIÓ: Delimitació del treball i aproximació al concepte de dret eclesiàstic de l' Estat.

Com hem comentat en el resum inicial, el present treball no vol aprofundir en la disciplina jurídica del dret eclesiàstic de l' Estat, però per arribar a desenvolupar la relació que pot existir amb els actes administratius, ordenances i reglaments de les dues administracions locals que volem analitzar, cal aproximar-se al concepte de dret eclesiàstic de l' estat, analitzar les especificitats de les seves fonts i els principis informadors que són característics d' aquesta disciplina, així com, el sentit institucional o col·lectiu de la llibertat religiosa i el tractament constitucional del dret fonamental de llibertat religiosa com a peça bàsica de l' estructura del dret eclesiàstic de l' Estat.

L' objecte d' aquest treball s' ha plantejat des de la tutoria, cosa que ha suposat tot un repte, ja que el treball comporta centrar l' atenció en una disciplina jurídica relativament nova, i relacionar-la amb les competències de les entitats locals. Aquestes no limiten *per se* el dret fonamental de llibertat religiosa, ja que les autoritats locals no poden imposar més limitacions que les imprescindibles per a preservar els drets fonamentals ¹.

Cal inicialment fer una petita aproximació al Dret eclesiàstic de l' Estat per a continuar amb aquesta introducció. El terme Dret eclesiàstic de l' Estat indueix a error : no es tracta del dret de cap església determinada, ni tan sols de les confessions religioses en general, sinó del dret de l' Estat entorn del factor religiós.

Seguint a *Delàs y de Guarte* ², la història de les relacions església - estat ha passat per etapes molt diferents, en les quals l' identificador ha consistit bàsicament en ser monistes, confusió entre el poder civil i el poder religiós o dualistes, distinció entre poder civil i poder religiós que el seu torn es concreten en diverses formes. El pèndol històric del constitucionalisme espanyol, constitució liberal *versus* constitució moderada, en constant oposició dialèctica, seguit de les etapes republicana i franquista va provocar que, la qüestió religiosa fos un dels problemes que l' actual Constitució de 1978 va haver de solucionar per a aconseguir la desitjada pau social. La religió s' havia convertit en el símbol de mitja Espanya davant de l' altre mitja.

¹ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Preàmbul

² DE DELÁS Y DE UGARTE, M. (COORD.) (2002). Dret eclesiàstic de l' Estat. (2ª. ed., pàg. 46). Barcelona: FUOC.

El dret eclesiàstic de l' Estat té fonts unilaterals de l' Estat, com la CE, les lleis, els RD, les ordres, etc., i fonts pactícies, com els Tractats Internacionals i els Acords de cooperació amb les confessions religioses, que són la font característica d' aquesta disciplina.

Els principis informadors d' aquesta disciplina troben el seu fonament a la Constitució i són essencialment quatre: el de llibertat religiosa, el d' igualtat religiosa, el d' aconfessionalitat de l' Estat i el de cooperació amb les confessions religioses. Pel que fa a l' objecte de l' estudi ens interessa l' últim dels principis informadors. El principi de cooperació entre l' Estat i les confessions religioses que significa essencialment que l' actuació de l' Estat no pot ser ni integradora amb una o més confessions, ni separatista de forma absoluta amb elles ³.

Per acabar amb aquesta petita aproximació conceptual, direm que la llibertat religiosa com a dret fonamental té tres dimensions: és una àrea d' immunitat davant de l' Estat envers qualsevol vulneració externa a la consciència de l' individu, comprèn tota una gamma de facultats d' aquest i imposa prestacions a l' Estat. El seu objecte és la fe i la pràctica de la religió. El seu contingut es desenvolupa detalladament a l' article 2 de la Llei Orgànica de llibertat religiosa. Els subjectes de llibertat religiosa són tant els individus com les comunitats religioses. La seva protecció jurídica ve per diferents vies: legislativa, judicial i penal ⁴

Aclarit aquest extrem, convé assenyalar quin és l' objectiu que es persegueix amb aquest treball.

La aportació que esperem, consistirà en fer una aproximació de com s' articulen les declaracions de voluntat de l' administració local, en relació a les peticions dels ciutadans relacionades amb el fet religiós. També estudiarem, com a través de la potestat reglamentària, les administracions locals, poden incidir en el fenomen religiós que es doni en l' àmbit territorial de la seva competència. Com exemple, agafarem com objecte d' estudi dues entitats locals de la demarcació de Gironès, molt pròximes geogràficament, amb dues estructures sociològiques semblants pel que fa a l'origen i la religió dels seus respectius veïns. Es tracta no tant de conceptualitzar, ja que això seria pràcticament impossible per les múltiples possibilitats de definició, sinó de centrar la matèria del que volem tractar en aquest treball.

³ NAVARRO VALLS, R. (COORD.); FERRER ORTIZ, J.; FORNÉS, J.; GONZÀLEZ DEL VALLE, J.M.; LOMBARDÍA, P; LÓPEZ ALARCON, M.; VILADRICH, P.J. (1993). *Derecho Eclesiástico del Estado Español* (3ª ed., pàg. 176-226). Pamplona: EUNSA.

⁴ DE DELÁS Y DE UGARTE, M. (COORD.) (2002). Op.cit.

En aquest sentit és fonamental conèixer quatre qüestions ⁵:

1) Les competències que la legislació atorga a les administracions locals, que haurem d'analitzar en relació amb el principi de Cooperació entre l'Estat en sentit ampli, incorporant en aquest concepte les administracions locals, i les confessions religioses.

2) Que el dret de llibertat religiosa i de culte és un dels drets fonamentals reconeguts per l'article 16 de la Constitució i és regulat per la Llei orgànica 7/1980 del 5 de juliol, de llibertat religiosa, i que estableix que l'únic límit d'aquest dret és *“ la protecció del dret dels altres a l'exercici de llurs llibertats públiques i drets fonamentals, així com la salvaguarda de la seguretat, la salut i la moralitat pública, elements constitutius de l'ordre públic protegit per la llei en l'àmbit d'una societat democràtica”*.

3) Que en l'article 3 de La Carta Europea de salvaguarda dels drets humans de la ciutat, s'estableix que la llibertat de consciència i de religió resta garantida a tots els ciutadans per les autoritats municipals, les quals, per mitjà de les normes respectives, han de portar a terme les accions necessàries per a garantir aquest dret i vetllar per evitar la creació de “guetos”.

4) Que la recent Llei de cultes de juliol de 2009, parteix del reconeixement del dret fonamental de llibertat religiosa i té com a finalitat facilitar l'exercici del dret de llibertat de culte, donar suport als alcaldes a l'hora de facilitar l'exercici d'aquest dret i vetllar per unes condicions adequades i proporcionades a l'activitat, pel que fa a la seguretat, la higiene i la dignitat dels locals de culte. També és una finalitat d'aquesta llei evitar possibles molèsties a terceres persones.

Una vegada feta la introducció, hem de dividir aquest treball en dos apartats, el primer sobre aproximacions conceptuals en relació al fet religiós i al dret administratiu local en general, si bé delimitant-lo de tal manera que s'entengui la seva possible interrelació, i un segon apartat de treball més de camp, on intentarem aproximar-nos els actes administratius que es deriven dels apunts en el registre d'entrada de l'any 2009 de l'ajuntament de Girona, així com les ordenances, reglaments i convenis dels Ajuntaments de Girona i Salt relacionats amb el fet religiós.

⁵ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Preàmbul

4.LEGISLACIÓ NACIONAL. FONTS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL.

La Constitució és la norma suprema de l' ordenament jurídic espanyol i per tant, es pot aplicar a totes les seves branques, incloent-hi el dret eclesiàstic. Cal tenir en compte, però, que tota la Constitució és font del dret eclesiàstic espanyol i no tan sols els preceptes que tenen una incidència directa amb aquesta branca del dret. Són preceptes que tenen una incidència directa en el dret eclesiàstic l' article 16.1 sobre llibertat religiosa i de culte, l' article 14 sobre igualtat i no discriminació per raó de religió i l' article 16 sobre laïcitat, aconfessionalitat i sobre cooperació.

La Llei orgànica 7/1980 de 24 de juliol, de llibertat religiosa, desenvolupa els articles 16 i 14 de la Constitució. Va significar un canvi radical amb l' anterior llei 44/1967 de 28 de juny la qual va derogar, atès que aquesta partia del principi de confessionalitat de l' Estat, mentre que la LO de 1980 parteix del principi d' aconfessionalitat.

Els convenis internacionals subscrits per l' Estat espanyol, en general són fonts del dret intern i es poden aplicar directament segons l' article 15 del Codi Civil, i formen part de l' ordenament jurídic intern quan es compleix el requisit de publicar-los a Espanya, segons l' article 96.1 de la CE. Jeràrquicament, en el sistema de fonts espanyol els tractats internacionals ocupen una posició intermèdia entre la Constitució i les lleis internes.

Els acords amb les confessions religioses constitueixen la font més característica del dret eclesiàstic. Es tracta d'una font amb molta tradició, atesos els nombrosos concordats signats per la Santa Seu amb els diferents Estats. Tot i que el més habitual en l' àmbit eclesiàstic són els concordats, també trobem exemples d' acords d' Estat amb confessions religioses diferents de la catòlica. La CE no imposa als poders públics l' exigència d' arribar a acords amb les confessions, però abona clarament aquesta opció a partir de la instauració del principi de cooperació, que es desprèn de l' article 16.3 de la CE: “ *Els poders públics tindran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantindran les consegüents relacions de cooperació amb l' Església catòlica i les altres confessions*”.

Són exemples d' unes relacions de cooperació els acords amb la Santa Seu i les altres confessions, com la jueva, musulmana o evangelista.

Per entendre les característiques dels concordats amb la Santa Seu, cal partir d'unes premisses determinades:

- a) Que la Santa Seu es considera l'únic interlocutor vàlid de l'Església catòlica davant els estats.
- b) Que la Santa Seu té personalitat internacional des del segle VIII, ja que posseeix la sobirania d'un estat. Actualment en la sobirania simbòlica sobre l'Estat de la ciutat del Vaticà.

L'eficàcia dels concordats a Espanya es produeix des de la seva publicació, ja que així ho estableix l'article 96 de la CE, tal com hem dit anteriorment. Els acords vigents actualment a Espanya amb la Santa Seu són, l'acord de 28 de juliol de 1976 sobre renúncia a la presentació de bisbes i al privilegi de fur, i els quatre acords de 3 de gener de 1979, sobre assumptes jurídics, sobre ensenyament i afers culturals, sobre assistència religiosa a les forces armades i el servei militar de clergues i religiosos, i sobre assumptes econòmics. Només ens queda comentar que alguns articles de la LOLR no es poden aplicar a l'església catòlica pel seu propi contingut, en són algun exemple; que l'Església catòlica no s'ha d'inscriure en el registre d'Entitats Religioses (RER), segons l'article 2 de la pròpia llei orgànica a fi de tenir personalitat jurídica, tampoc s'han d'aplicar als seus ens el règim jurídic general segons l'article 62 de la llei, etc. Això fa, que el règim jurídic de l'Església catòlica es regula en els acords amb la Santa Seu, mentre que el de la resta de confessions religioses es regula a l'LOLR, que està desenvolupada mitjançant acords amb tres confessions que tot seguit veurem. L'únic tronc comú entre l'Església catòlica i la resta de confessions religioses, és la Constitució.

Tal com anem dient, els acords amb altres confessions troben una fonamentació remota en el principi de cooperació, entre l'estat i les confessions religioses de l'article 16.3 de la Constitució, tot i que es pot trobar un referent més proper a l'article 7 de l'LOLR que diu: *“El Estado, teniendo en cuenta la creencias religiosas existentes en la sociedad española, establecerà en su caso acuerdos o convenios de cooperación con las iglesias, confesiones y comunidades religiosas”*

De moment l'Estat espanyol ha signat tres acords, tots ells el 28 d'abril de 1992. Són els següents:

- a) Acord de cooperació de l' Estat espanyol amb la Federació de Comunitats Israelites d' Espanya (FCI)
- b) Acord de cooperació de l' Estat espanyol amb la Federació d' Entitats Religioses Evangelistes d' Espanya (FEREDE)
- c) Acord de cooperació de l' Estat espanyol amb la Comissió Islàmica d' Espanya (CIE)

Per entendre la naturalesa jurídica dels Acords, cal prendre com a base l' article 7 de l' LOLR, que diu que els acords s' aproven per llei de les Corts Generals, la qual cosa implica que hi ha dues fases fonamentals: l' acord entre el govern i els representants de la confessió i la llei de les Corts Generals. En el cas dels acords signats l' any 1992, van donar lloc a les lleis 24,25 i 26/1992, de 10 de novembre.

5. LEGISLACIÓ AUTONÒMICA. FETS QUE INCIDEIXEN A L'ÀMBIT LOCAL I LA SEVA RELACIÓ EN LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

5.0.1. La llei municipal i de règim local de Catalunya i legislació de desplegament.

Des del punt de vista competencial, l'article 161 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'entitats religioses *“que acompleixen llur activitat a Catalunya, que inclou, en tot cas, la regulació i l'establiment de mecanismes de col·laboració i cooperació per a l'acompliment de llurs activitats en l'àmbit de les competències de la Generalitat”*. Així mateix l'article 160 li atribueix la competència exclusiva en matèria de règim local, d'acord amb aquestes previsions, en ple respecte de les bases de règim local en els termes que preveu la Constitució de 1978, es va promulgar l'antiga llei 8/1987 de 15 d'abril, municipal i règim local de Catalunya, que va esdevenir una peça clau i fonamental en la construcció d'un nou règim local català. No obstant, després de múltiples modificacions es va promulgar el decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya. L'article 6 del text refós fa esment a que: *“els ens locals es regeixen pel que disposa la llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per aquesta llei i totes les altres disposicions específiques i complementàries, i pel reglament orgànic i les ordenances pròpies de cada ens.”*

Tant la llei de bases de règim local com el text refós relacionen en el seu articulat les competències de les entitats locals⁶. Concretament el text refós en el seu

⁶ 66.1 El municipi, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i les aspiracions de la comunitat de veïns.

66.2 Els ens locals tenen competències en els àmbits de la participació ciutadana, de l'autoorganització, de la identitat i la representació locals, de la sostenibilitat ambiental i la gestió territorial, de la cohesió social, de les infraestructures de mobilitat, de la connectivitat, de la tecnologia de la informació i de la comunicació, dels abastaments energètics i de la gestió de recursos econòmics, amb l'abast que fixen aquesta llei i la legislació sectorial respectiva.

66.3 El municipi té competències pròpies en les matèries següents:

- a) La seguretat en llocs públics.
- b) L'ordenació del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes.
- c) La protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis.
- d) L'ordenació, la gestió, l'execució i la disciplina urbanístiques; la promoció i la gestió d'habitatges; els parcs i els jardins, la pavimentació de vies públiques urbanes i la conservació de camins i vies rurals.
- e) El patrimoni historicoartístic.
- f) La protecció del medi.
- g) Els abastaments, els escorxadors, les fires, els mercats i la defensa d'usuaris i de consumidors.
- h) La protecció de la salubritat pública.

article 66 fa menció de les competències municipals i locals. No totes aquestes competències es poden relacionar amb el fet religiós, per això cal estudiar aquesta temàtica no tant des de la perspectiva de la competència municipal, sinó des de l'òptica dels fets que poden incidir a l'àmbit local i la seva relació en la llibertat religiosa. Per aquest motiu, en les línies següents anirem analitzant fets que essent competència municipal, com la seguretat en llocs públics, l'ordenació del territori o el patrimoni històric i artístic, sí que tenen o poden tenir relació en el fet religiós. L'ànim d'aquest apartat no és ser exhaustiu, sinó anar desgranant la competència municipal i la seva llei de desplegament, així com, observant si té vinculació amb el fenomen religiós.

5.0.1.1. Seguretat en llocs públics

La llei de cultes del 2009, que analitzarem més endavant, contempla que per salvaguardar les condicions tècniques de seguretat i d'higiene necessàries en un centre de culte, s'haurà d'elaborar un reglament que detalli aquestes condicions. Aquest desplegament normatiu no s'ha realitzat, per la qual cosa actualment seria la Llei 11/2009 de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, la normativa supletòria que s'hauria d'aplicar també en els centres de culte com a locals de concurrència pública. Tot i que com diu la pròpia llei de cultes en el seu preàmbul: *"l'activitat que es porta a terme en un centre de culte no és comparable a la d'un espectacle"*. Decididament, els centres de culte no són un espectacle i per tant no poden estar regulats en una normativa que res té a veure amb l'activitat que allà es desenvolupa. Quan la normativa de desplegament de la llei de cultes es realitzi, aquesta mancança quedarà definitivament superada, entre tant, caldrà posar imaginació i aplicar en allò que es pugui la llei 11/2009, que al

-
- i) La participació en la gestió de l'atenció primària de la salut.
 - j) Els cementiris i els serveis funeraris.
 - k) La prestació dels serveis socials i la promoció i la reinserció socials.
 - l) El subministrament d'aigua i l'enllumenat públic, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus, les clavegueres i el tractament d'aigües residuals.
 - m) El transport públic de viatgers.
 - n) Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure, el turisme.
 - o) La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.
- 66.4 En els àmbits materials a què es refereix l'apartat 2, les lleis han de determinar les competències dels municipis, segons:
- a) Els principis de descentralització, autonomia, subsidiarietat i de màxima proximitat de la gestió administrativa als ciutadans.
 - b) La capacitat de gestió dels municipis, amb una consideració especial a llur demografia i als sotmesos a règim municipal especial.
 - c) Les característiques pròpies de cada activitat pública.
 - d) El principi d'igualtat del ciutadans en l'accés als serveis públics.

igual que fa la Llei 16/2009 reguladora dels centres de culte, potència la descentralització de competències cap als municipis en matèria inspectora i sancionadora. És per tant, el govern local qui d'acord en la normativa de bases de règim local, el decret legislatiu català i la normativa sectorial de desplegament, qui s'haurà de preocupar de les condicions de seguretat dels centres de culte, però no només del centres de culte, sinó també de la seguretat en l'ús esporàdic d'equipaments o espais de titularitat pública amb finalitats religioses.

5.0.1.2. Ordenació, gestió, execució i disciplina urbanística

La Constitució Espanyola de 1978, en el seu article 148.1.3^a, atribueix a les comunitats autònomes la competència exclusiva en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i habitatge. En el sector material de l'urbanisme, els ens competents per legislar són les Comunitats Autònomes, mentre que els ens locals són responsables de la gestió del planejament que inclou les converses prèvies amb les esglésies i confessions, en els supòsits en que precisin terrenys per l'establiment de llocs de culte⁷.

A Catalunya, la Llei 2/2002 de 14 de març, d'urbanisme, que regula els sistemes urbanístics generals i locals, ja preveia en el seu article 34 que: “*els sistema urbanístic d'equipaments comunitaris comprèn els centres públics, els equipaments de caràcter religiós, ...*”. Quan aquesta llei va estar refosa en el Decret Legislatiu 1/2005 de 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme que actualment és vigent, es manté en el seu article 34.5 que: “*el sistema urbanístic d'equipaments comunitaris comprèn els centres públics, els equipaments de caràcter religiós, cultural, ...*”. La proliferació i demanda de llocs de culte ha motivat que la Generalitat preparés l'any 2007⁸ un projecte de llei sobre els centres de cultes o de reunió amb fins religiosos, que va veure la llum com la Llei 16/2009 del 22 de juliol, dels centres de culte, que comentarem posteriorment. No obstant, atesa la importància d'aquesta nova llei en l'àmbit de l'ordenació i la disciplina urbanística, hem farem seguimen en aquest epígraf. En el seu Títol I, de l'ordenació urbanística, es transforma aquesta llei en una llei urbanística especial pel que fa als centres de culte. Aquí es regulen la fixació d'usos religiosos en els plans d'ordenació urbanística municipal, obligant a preveure sòls amb la qualificació de sistema d'equipament comunitari, on s'admetin els usos de caràcter religiós de

⁷ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. (Varis autors) (2008). *La libertad religiosa en las comunidades autónomas* (pàg. 309). Barcelona. Institut d'Estudis Autonòmics.

⁸ *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, núm. 178, 10 de desembre de 2007.

nova implantació. Àlex Seglers⁹ considera que aquesta obligatorietat de reserva de sòl interfereix a l'autonomia municipal, tot i que indica que en principi la voluntat d'ordenar l'ubicació de llocs de culte no és negativa. El que cal remarcar és que les necessitats o disponibilitats queden vedades a criteris discriminatoris per motius religiosos o de convicció¹⁰, i que l'assignació de l'ús religiós als sòls qualificats d'equipament comunitari s'han d'aplicar amb la participació de les esglésies, confessions i comunitats religioses que en l'exercici del seu dret vulguin participar en la formulació del planejament urbanístic.

Un cop desplegat el Títol II de l'esmentada llei a través del corresponent reglament, intervindrà l'administració sobre els centres de culte, sempre dins el marc definit per la Llei Orgànica de llibertat religiosa i per l'article 16 de la Constitució¹¹. Aquesta llicència ex Novo exclusiva d'ús de centres de culte o de reunió religiosa, no s'ha de veure com un instrument discrecional de llicència administrativa per controlar o limitar les pràctiques religioses, sinó una manera que té l'administració, dins les seves facultats i obligacions de que els llocs de concurrència pública compleixin amb les condicions materials i tècniques per la seguretat dels usuaris i la higiene de les instal·lacions, així com evitar molèsties a terceres persones. La pròpia Llei de cultes s'autolimita perquè les condicions establertes per reglament, no puguin ser, en cap cas, més estrictes que les ja establertes per als locals de concurrència pública¹².

És interessant assenyalar les mesures de caràcter no sancionador que la nova llei atorga a l'Alcalde del municipi corresponent, podent arribar al desallotjament i tancament dels locals de concurrència pública que no disposin de llicència municipal d'obertura i ús de centres de culte¹³. En la pràctica, tal com assenyala Àlex Seglers¹⁴, aquestes facultats poden convertir-se en un arma per limitar les pràctiques culturals de qualsevol confessió, inclòs del dret de reunió en un sentit ampli. Nosaltres creiem que aquesta no és l'intenció de la nova normativa. Creiem que regular una situació dispar que provoca múltiples contradiccions en els mateixos actors d'aquestes situacions, i buscar unificar criteris de funcionament en relació a totes les administracions implicades, no és en principi negatiu des de cap punt de vista. No obstant, la realitat és tossuda i ens podem trobar en alguna

⁹ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. op.cit. Pag. 311

¹⁰ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Article 4.

¹¹ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Article 7.

¹² Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Article 8.

¹³ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Article 11.

¹⁴ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pag. 311 . op. cit.

situació d' abús en l' aplicació de la llei, com pot passar en altres realitats de l' ordenament jurídic. En cas que això succeís, el nostre ordenament jurídic té eines sobradament conegudes per combatre els usos irregulars i els abusos en tot els casos, més encara quan es tracta de defensar un dret fonamental com és el dret a la llibertat religiosa.

5.0.1.3. Patrimoni històric i artístic

La Constitució en el seu article 46, mana als poders públics que garanteixin la conservació del patrimoni amb independència de la seva titularitat. És competència exclusiva de l' Estat la defensa del patrimoni i ho fa a través de la Llei 33/2003 de 3 de novembre, del patrimoni de les Administracions Públiques, sense perjudici de la gestió autonòmica segons l' article 149.1.28ª de la Constitució. L' Estatut contempla aquesta competència a l' article 127, i com hem indicat anteriorment la llei de bases de règim local i el decret legislatiu català dóna competències a les entitats locals per la gestió del seu patrimoni històric i artístic. Davant de tanta legislació, ens trobem amb una situació de fet que la contempla la Llei 9/1993 de 30 de setembre de Patrimoni Cultural Català, quan en el propi preàmbul disposa: “ *atesa la importància del patrimoni de l' Església catòlica, es fa una referència expressa als deures d' aquesta institució i al marc en què s' ha de desplegar la col·laboració entre l' Administració de la Generalitat i la dita Església per al compliment d' aquesta Llei.*” Efectivament, el patrimoni cultural religiós, en la seva majoria està compostat per patrimoni de l' Església Catòlica, per la qual cosa, es va crear una comissió mixta per resolució del 18 de febrer de 1992 del Departament de Cultura, que dóna publicitat al reglament de funcionament de la Comissió de Coordinació Generalitat-Església a Catalunya per al patrimoni cultural ¹⁵.

5.0.1.4. Protecció del medi ambient

Per tal d'assegurar que les activitats econòmiques o lúdiques no representin un perjudici per a la seguretat, la salut o la qualitat de vida de les persones i el medi, l'atorgament de permisos es fa d'acord amb el que estableix la Llei 20/2009 del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats i la normativa de desplegament així com les ordenances municipals.

¹⁵ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pag. 312. op. cit.

Farem un petit anàlisi d' aquesta llei ¹⁶, per tal d' establir el marc d' actuació de l' administració local en aquesta matèria, sobretot pel que fa l' atorgament de llicències d' obra o d' activitats. L' article 46 de l' Estatut d' autonomia de Catalunya estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient i la solidaritat intergeneracional.

La Llei 3/1998 del 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, va establir a Catalunya el model de prevenció i control integrats de la contaminació, instaurat per la Directiva 96/61/CE, del Consell del 24 de setembre de 1996, de prevenció i control integrats de la contaminació (IPPC).

En els darrers anys però, l'Estat ha aprovat un seguit de normes amb caràcter de legislació bàsica que, juntament amb la modificació recent i la substitució de la Directiva 96/61/CE del Consell del 24 de setembre de 1996, per la Directiva 1/2008 del 15 de gener, de prevenció i control integrats de la contaminació, obliguen a modificar la Llei 3/1998 del 27 de febrer, i a adequar els règims d'intervenció ambiental a la regulació establerta, concretament, a la Llei 16/2002 de l'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació, a la Llei 27/2006 del 18 de juliol, reguladora dels drets d'accés a la informació, de participació pública i accés a la justícia en matèria de medi ambient, i al Reial Decret Legislatiu 1/2008 de l'11 de gener, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes.

Aquesta llei integra, amb una voluntat de simplificació administrativa clara, l'avaluació de l'impacte ambiental de les activitats relacionades en l'annex I de la mateixa llei en el procediment d'atorgament de l'autorització ambiental.

Aquesta integració de diferents règims d'intervenció administrativa ambiental, s'emmarca en l'estratègia del Consell Europeu de Lisboa de l'any 2000. Aquesta té l'objectiu de compaginar la reducció necessària de càrregues administratives per a les persones que exerceixen activitats econòmiques amb el respecte i les garanties en la prevenció i el control del medi ambient que la societat demana.

Per això, d'una banda aquesta llei estableix un sistema d'intervenció integral, atenint-se a la major o a la menor incidència ambiental de les activitats, però limitat únicament als aspectes ambientals. La intervenció administrativa, per raó d'altres

¹⁶ Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats. Preambul i títols tercer, quart, sisè i novè.

matèries, com ara la seguretat i la salut de les persones, es regeix per la legislació de règim local i per la normativa sectorial corresponent. D'altra banda, encara que la llei regula règims d'intervenció de caràcter estrictament ambiental, també reconeix que cal establir mecanismes que permetin tramitar simultàniament el conjunt d'intervencions preceptives respecte a una mateixa activitat.

Cal remarcar el fet que el règim d'autorització és estrictament ambiental, llevat del cas de les activitats amb un risc d'accidents més grans, supòsit en el qual la participació de l'òrgan que té la competència substantiva sobre aquesta matèria s'integra en el procediment de l'autorització ambiental. El municipi en què es duu a terme l'activitat, també participa en aquest procediment mitjançant un informe ambiental referit a les matèries sobre les quals té competència.

Pel que fa al règim de declaració d'impacte ambiental de les activitats amb una autorització substantiva, l'acció de prevenció ambiental s'integra en el procediment de l'autorització substantiva, que és competència de l'òrgan que té la competència sectorial.

En el títol tercer de la llei s'estableix el règim d'intervenció de la llicència ambiental de competència municipal. En aquest títol es regulen totes les activitats que, per la incidència que tenen en el medi ambient, s'han de sotmetre obligatòriament a algun règim d'intervenció preventiva ambiental, de competència municipal estricta. La participació de l'Administració de la Generalitat en el procediment d'atorgament de la llicència ambiental, es limita a l'emissió dels informes que són preceptius d'acord amb aquesta llei o amb el desplegament reglamentari de la llei, o d'acord amb la normativa sectorial ambiental aplicable.

S'estableix també, la intervenció dels consells comarcals que han de donar la suficiència tècnica i jurídica als municipis, i garantir, en tots els casos, un alt grau d'autonomia als ajuntaments per a definir llur relació amb l'ens comarcal.

Així mateix, es difereix a la regulació de les ordenances municipals la possibilitat de sotmetre algunes d'aquestes intervencions preventives al règim de comunicació, en funció de la ubicació urbanística, de les característiques ambientals del medi receptor i d'altres factors d'incidència ambiental, sempre que no ho impedeixi el compliment de la normativa sectorial ambiental.

El títol quart regula el règim de comunicació, que també és de competència municipal. La prevenció ambiental, en aquest cas, es duu a terme mitjançant l'acte de certificació tècnica del compliment de les normes ambientals.

El títol sisè estableix els règims d'intervenció ambiental coordinats amb altres intervencions municipals. En les activitats subjectes a la legislació sectorial d'espectacles públics i activitats recreatives, i si escau, altres activitats sotmeses a la llicència o comunicació municipal substantiva que es determini, l'avaluació ambiental de l'activitat s'integra en el procediment d'atorgament de la llicència o comunicació municipal substantiva.

El títol novè regula els règims d'inspecció, sancionador i d'execució forçosa. En tant que aquesta llei és fonamentalment procedimental i no regula aspectes materials que desenvolupen les legislacions ambientals sectorials respectives, no estableix un règim sancionador en matèria de recursos naturals i agents contaminants. Aquesta llei remet, tant pel que fa als casos en què s'ha produït un dany o un deteriorament greu per al medi ambient, com en els casos en què s'ha posat en risc greu la seguretat o la salut de les persones, als règims sancionadors d'execució forçosa i de responsabilitat establerts per la normativa sectorial específica.

Per últim, el títol desè determina l'establiment i l'ordenació de taxes per a prestar els serveis administratius relatius als procediments d'autorització, llicència o comunicació ambientals, i també els de la declaració d'impacte ambiental, de conformitat amb els principis de cost real o de cost previsible que estableix la legislació reguladora de les hisendes públiques.

Les activitats religioses en vocació de permanència, com són el centres de culte, també estaran subjectes a la Llei 20/2009 del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, i la normativa de desplegament, concretament estaran subjectes a les ordenances municipals, en tant, activitats que es podrien presumir lúdiques que presenten un alt grau de concurrència pública que precisa del control públic per la seguretat, la salubritat i la qualitat de l'edificació pel benestar de les persones que allà es congreguin.

5.0.1.5. Escorxadors i protecció de la salubritat pública

La Salut Pública es defineix ¹⁷ “com el conjunt organitzat d’actuacions dels poders públics i de la societat, mitjançant la mobilització de recursos humans i materials per a protegir i promoure la salut de les persones, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut pública”. La salut pública, també s’ha d’entendre com la salut de la població, i depèn en gran part, de factors estructurals i ambientals, com ara l’educació o la seguretat, però també de factors lligats als estils de vida com el consum del tabac, l’activitat física o l’alimentació.

Les funcions per controlar la salubritat pública són diverses i van des del control de plagues o l’anàlisi de les aigües, fins el control sanitari per comprovar l’adequació dels productes alimentaris, o les activitats que els serveis compleixin la normativa. Respecte la normativa hi ha una intervenció concurrent entre l’Estat i les Comunitats Autònomes. Si l’Estat legisla les bases normatives, les Comunitats Autònomes les desenvolupen i executen ¹⁸. La Llei de bases estatal és en aquesta matèria la Llei 14/1986, general de sanitat, que és la que configura les potestats competencials d’intervenció autonòmica i local.

En aquest epígraf hem de tenir en compte el dret establert en els Acords de Cooperació que permeten la comercialització, importació i exportació de productes *Kosher i Halal*, així com el sacrifici dels animals, que haurà de respectar la normativa vigent. Respecte aquesta normativa cal tenir en compte el que disposa el RD 147/1993 de 29 de gener, sobre condicions sanitàries de producció i comercialització de carns fresques, que va transposar les Directives comunitàries 91/497/CEE i 91/498/CEE de 29 de juliol. Aquest Reial Decret es va completar en un altre l’any 1995, el 54/1995 de 20 de gener, sobre protecció d’animals en el moment del seu sacrifici o mort, que va transposar la Directiva 93/119/CEE ¹⁹.

A Catalunya, la Llei 15/1990 del 9 de juliol, d’ordenació sanitària de Catalunya, va crear el Servei Català de la Salut amb l’objectiu últim de mantenir i millorar el nivell de salut de la població. El Servei Català de la Salut està configurat per tots els centres, serveis i establiments sanitaris públics i de cobertura pública als quals corresponen, entre d’altres funcions, les de salut pública.

¹⁷ Llei 18/2009, del 22 d’octubre, de salut pública.

¹⁸ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pag. 298. op. cit.

¹⁹ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pag. 299. op. cit.

La Llei 20/2002 del 5 de juliol, de seguretat alimentària, és la primera iniciativa destinada a configurar un nou marc organitzatiu per a garantir el màxim grau de seguretat alimentària a Catalunya.

La Llei 7/2003 del 25 d'abril, de protecció de la salut, representa l' inici del procés de reforma dels serveis de salut pública, centrada en l'organització de la provisió de serveis de protecció de la salut, per mitjà de la creació de l'Agència de Protecció de la Salut. Aquesta llei va preveure la possibilitat que els ens locals adscriuissin recursos a l'Agència. Complementàriament, la llei especificava els serveis mínims obligatoris que, en matèria de protecció de la salut, l'Agència de Protecció de la Salut podia prestar als ens locals.

No cal oblidar tampoc el Decret Legislatiu 2/2003 del 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya, que defineix les competències municipals en matèria de salut pública.

Segons la Llei 18/2009 del 22 d'octubre, de salut pública, les entitats municipals participen en els òrgans de direcció de les àrees de salut de la Generalitat i comparteixen responsabilitats en tot allò relatiu al control sanitari. Segons la Llei 15/2009 de 9 de juliol, el Servei Català de la Salut ostenta competències en la prevenció de riscos per la salut, derivats dels productes alimentaris.

Els sacrificis religiosos d' animals han d' adequar-se a la normativa sanitària esmentada, que estableix l' obligatorietat de que es materialitzi en el escorxadors municipals.

5.0.1.6. Cementiris i serveis funeraris

La Generalitat va aprovar la Llei 2/1997 de 3 d' abril, sobre serveis funeraris, que estableix la competència dels Ajuntaments i Consells Comarcals en relació als serveis funeraris. Aquesta llei, estableix que els usuaris tenen dret a rebre els serveis mortuoris respectant-ne les seves conviccions religioses. Segons la pròpia llei, són els Ajuntaments l' administració competent per a garantir la prestació mortuòria, però sempre d' acord i dins el marc que assenyali l' administració autonòmica.

En aquest sentit, la Direcció General d' Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, ha publicat una guia ²⁰ amb recomanacions que tenen l' objectiu d'orientar els governs locals en la gestió dels cementiris, tenint en compte la creixent pluralitat de confessions religioses a causa, bàsicament, de la immigració.

La recomanació segona de la guia demana que: *“no es creïn amb fons públics cementiris separats per confessions religioses”*, tot i que l' existència d' aquests cementiris es podria considerar legal. En canvi, l' administració pública catalana insta als ajuntaments a atendre la petició de parcel·les a l' interior dels cementiris *“en el marc d' un únic cementiri públic compartit, sempre que sigui possible ²¹”*. En aquest sentit, es defensa que aquestes parcel·les *“ es creïn a l' interior dels cementiris municipals existents o bé que es valori la possibilitat de crear parcel·les d' àmbit supralocal mancomunades, en forma de consorci, en el cas de les comarques o zones on hi hagi una demanda creixent ²²”*.

L' administració de la Generalitat expressa en tres arguments el perquè descarta els cementiris específics: el progrés social; la convivència de diferents confessions en un espai de gestió civil, i evitar el rebuig social cap uns determinats col·lectius.

La guia, creu que és convenient que les parcel·les siguin de titularitat pública i les ha de gestionar l' administració local, en coordinació de les diferents confessions religioses segons es desprèn de la recomanació cinquena. La legislació explicita el dret de les comunitats Islàmiques (CIE) i jueves (FCIE) a disposar de parcel·les, tot i que la resta de confessions no tenen una norma específica. Afers religiosos a través de la recomanació sisena, demana considerar i valorar totes les sol·licituds. Cal també, que una petició es realitzi formalment i preferiblement es faci de forma consensual amb les comunitats locals, segons la recomanació setena.

Altres exemples de recomanacions de la Direcció General d' Afers Religiosos les podem trobar en el número nou, referent al destí final dels ossos. En efecte, prèviament a l' habilitació de parcel·les amb característiques pròpies, cal acordar amb les comunitats respectives quina ha de ser la destinació final de les restes, atès que algunes tradicions religioses, d' entrada, no accepten l' exhumació dels seus morts, ni per tant, la pràctica que és habitual a Catalunya de dipositar els ossos a l' ossera del cementiri. Es recomana, en el número 15, que la concessió

²⁰ Recomanacions per a la gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit dels cementiris

²¹ Tercera recomanació per a la gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit dels cementiris.

²² Quarta recomanació per a la gestió de la diversitat religiosa en l'àmbit dels cementiris.

administrativa de tombes es realitzi amb la mateixa taxa municipal per a tothom sense cap tipus de bonificació. Un altre exemple, el podem trobar a la recomanació número 18, on es demana que no es construeixi cap mena d' accés especial directa a la parcel·la i que s' integri dins el complex de nínxols.

Per altra banda, cal esmentar que la Generalitat de Catalunya recorda a la guia que, tot i que hi ha peticions, les incineracions a l' aire lliure estan prohibides. Ho argumenta exposant que, per una banda *“no es garantirien les condicions ecològiques i de respecte al medi ambient “* i, per altre *“ aquests tipus d' incineracions podrien causar molèsties a terceres persones “*. En aquest context, hi ha grups religiosos, la majoria dels quals provenen de l' Àsia Oriental, que han demanat poder incinerar els difunts sense fèretre. La legislació vigent prohibeix la incineració sense fèretre de forma expressa i la Generalitat ho recull en la seva recomanació número 21.

Per últim, el Decret 297/1997 de 25 de novembre, pel qual s' aprova el reglament de policia sanitària mortuòria, regula les classes de pràctiques sanitàries sobre cadàvers i restes, les condicions tècniques i sanitàries en que les empreses funeràries han de prestar els seus serveis, les normes sanitàries que han de complir els cementiris públics, mixtes i privats confessionals, segons es disposa en els Acords del 1992 amb la FCIE i la CIE, així com la funció inspectora i sancionadora. Les facultats administratives en matèries de policia sanitària mortuòria correspon, d' acord en el decret esmentat i la Llei 15/1990 de 9 juliol, d' ordenació sanitària de Catalunya, al departament de sanitat i als Ajuntaments. En primer terme, als Ajuntaments i supletòriament a la Generalitat; l' atorgament d' autoritzacions, destinació dels cadàvers i de la seva classificació, inhumació, incineració, exhumació, embalsamen, conservació i conducció i trasllat de cadàvers. Respecte al trasllat s' haurà de respectar el Decret 304/1983, de 7 de juliol, sobre trasllats de cadàvers a Catalunya.

*5.0.1.7.Prestació de serveis socials i de promoció i reinserció social*²³

La regulació que estableix l'Estatut s'emmarca en la Declaració universal dels drets humans, la Carta social europea i la Constitució espanyola. Així, l'article 25 de la Declaració universal de drets humans de les Nacions Unides del 1948, proclama: *“Tothom té dret a un nivell de vida que assegurï, a ell i a la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència*

²³ LLEI 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.

mèdica i els serveis socials necessaris [...]”; l'article 14 de la Carta social europea disposa: *“A fi d'assegurar l'exercici efectiu del dret a beneficiar-se dels serveis socials, les parts es comprometen a impulsar o organitzar serveis que, utilitzant mètodes de treball social, contribueixin al benestar i al desenvolupament de les persones i dels grups en la comunitat, i a llur adaptació a l'entorn social [...]”;* i l'article 10.1 de la Constitució espanyola estableix: *“La dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la llei i als drets dels altres són fonament de l'ordre polític i de la pau social”;* la qual cosa s'ha de relacionar amb l'article 9.2, que ordena als poders públics *“promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.”*

L'article 166 de l'Estatut, atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials, voluntariat, protecció de menors i promoció de les famílies. Estableix que aquesta competència inclou, en tot cas, la regulació i l'ordenació de l'activitat de serveis socials. L'amplitud de les competències de la Generalitat no pot fer oblidar que l'Estatut estableix que Catalunya estructura la seva organització territorial bàsica en municipis i vegueries. L'article 84.2.m estableix que els governs locals tenen competències pròpies en els termes que determinin les lleis; en la regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones i dels serveis socials públics d'assistència primària i en el foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants. L'article 84.1 garanteix als municipis un nucli de competències pròpies que han d'ésser exercides per aquestes entitats amb plena autonomia, subjecta només a control de constitucionalitat i de legalitat. Així mateix, l'article 92 configura la comarca com un ens local amb personalitat jurídica pròpia, format per municipis, amb competències gestores.

En aquest marc legislatiu, la Generalitat, els Ajuntaments i la iniciativa social, han contribuït a desenvolupar el sistema de serveis socials de Catalunya, format per recursos, per prestacions de serveis, tecnològiques i econòmiques i per programes, equipaments i activitats de prevenció, atenció i promoció social. Tanmateix, és un sistema que cal dotar de cobertura universal i en el qual cal fer un reconeixement específic del dret subjectiu d'accés als serveis socials.

Les transformacions i les noves realitats que viu la societat catalana plantegen nous reptes que cal afrontar des del consens i la cooperació social i

política. El creixement demogràfic accelerat dels darrers anys, l'envelliment de la població, la diversitat de les famílies i els nuclis de convivència, les noves bosses de pobresa, el risc de desigualtats personals, col·lectives o territorials, les situacions de dependència que viuen moltes persones i la complexitat que comporta per a les famílies, i els canvis en el mercat laboral en són alguns exemples²⁴.

La construcció d'una societat de progrés ve determinada també pel nivell de cohesió social, la qual es basa en la igualtat d'oportunitats i en la promoció social i individual. Els serveis socials són un instrument per a afavorir l'autonomia de les persones, per a millorar les condicions de vida, per a eliminar situacions d'injustícia social i per a afavorir la inclusió social.

Amb aquest objectiu, es va promulgar la Llei 12/2007 d'11 d'octubre, de serveis socials, que configura el dret a l'accés als serveis socials com un dret subjectiu de caràcter universal que esdevé un principi bàsic del Sistema, orientat a la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i el progrés social de les persones. Al mateix temps, aquesta llei organitza els serveis socials des d'una definició competencial basada en la descentralització i en la subsidiarietat, amb més participació i amb més coordinació i cooperació dins el sector. El Sistema Català de Serveis Socials es configura així com un dels pilars de l'estat del benestar a Catalunya.

L'efectivitat del principi d'universalitat del dret a l'accés als serveis socials, rau en el finançament de les prestacions. Per tant, qualsevol opció requereix uns estudis econòmics previs que garanteixin la sostenibilitat de les propostes. El finançament hauria d'ésser mixt, amb una implicació important dels pressupostos públics, de la Generalitat i de les corporacions locals, per a finançar les prestacions, i dels usuaris, per a contribuir a pagar-les.

Els serveis socials s'estructuren en dos nivells: l'atenció bàsica i l'atenció especialitzada. L'atenció bàsica, de caràcter públic i local, és un dispositiu potent d'informació, diagnòstic, orientació, suport, intervenció i assessorament individual i comunitari que, a més d'ésser la porta d'entrada habitual al sistema de serveis socials, és l'eix vertebrador de tota la xarxa de serveis i aprofita el model consagrat per l'experiència dels ajuntaments i dels consells comarcals. Les prestacions s'articulen a partir d'aquesta via d'accés i inclouen les prestacions d'atenció domiciliària, que pretenen facilitar que la persona pugui romandre a casa seva; les prestacions teleassistencials i les ajudes tècniques, que faciliten l'autonomia de les

²⁴ LLEI 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. Preàmbul.

persones; els serveis diürns, amb serveis propers que afavoreixen també la permanència en l'entorn, i els serveis residencials, que, tot i el canvi de lloc de residència que comporten, han d'allunyar la persona tan poc com es pugui del seu cercle de relacions. Per a complementar aquestes prestacions de servei, es poden establir prestacions econòmiques, que sempre que sigui possible s'han de condicionar, mitjançant el xec servei o un altre sistema, a la utilització d'un servei.

5.0.1.8. Participació en la programació de l' ensenyament i cooperació en l' administració educativa en la creació, construcció i sosteniment dels centres docents públics. Intervenir en els òrgans de gestió i participar en la vigilància del compliment de l' escolaritat obligatòria.

Seguint a Àlex Seglers ²⁵, la competència en ensenyament ve recollida en l' amplíssim i detallat article 131 del nou Estatut. A l' Estat correspon la fixació de les bases i a la Generalitat, la regulació i l' administració de l' ensenyament en tota la seva extensió, nivell, grau, modalitat i especialitats. Segons l' article 27.3 de la Constitució, es té dret a rebre una formació religiosa i moral adequada a les conviccions dels pares i tutors. Així mateix l' article 14 de l' Acord amb la Comissió Islàmica d' Espanya (CIE), es té dret a rebre les dietes alimentàries religioses. Aquest dret sembla extensible a la resta de confessions si així ho demanen.

La Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, d' educació (LOE), assenyala a la seva disposició addicional segona que l' ensenyament de les altres religions que no siguin la Catòlica, que es regula pel primer paràgraf d' aquesta Disposició, s' ajustarà al que disposin els Acords de Cooperació celebrats entre l' Estat espanyol i la Federació d' Entitats Religioses Evangèliques d' Espanya, la Federació de Comunitats Israelites d' Espanya, la Comissió Islàmica d' Espanya, i en el seu cas, a les que en el futur es puguin subscriure amb altres confessions religioses.

La Disposició addicional tercera, reitera que la proposta formativa correspondrà a les entitats religioses, que mantenen el dret a designar al seu professorat.

La Llei d'educació catalana ²⁶ regula explícitament els drets, les llibertats i les obligacions que corresponen a tots els membres de la comunitat educativa: alumnes,

²⁵ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pag. 297 op. cit.

²⁶ Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.

pares i mares, professors i altres professionals educatius, l'Administració educativa i l'Administració local, i també els titulars dels centres privats. Estableix la base jurídica de l'Administració educativa posant les bases de la cooperació estable entre l'Administració local i l'Administració educativa. El municipi i, si escau, els altres ens locals, com a administracions més properes als ciutadans, són àmbits on es poden concretar els compromisos de la societat amb l'educació, en aplicació dels principis de proximitat i subsidiarietat.

L' article 45 de la llei d' educació catalana, esmenta que correspon als ens locals oferir terrenys suficients i adequats per a construir-hi centres educatius. També preveu la nova creació o la supressió de centres públics a través de convenis en l' administració local ²⁷. Les entitats locals també han de participar en la regulació i supervisió d'accés a llocs escolars ²⁸, inclòs es podrà crear una oficina municipal d'escolarització en alguns supòsits ²⁹, i col·laboraran en l' educació dels adults ³⁰. Per tant, les entitats locals tenen la consideració d' administració educativa en l' exercici de les competències pròpies i també en totes aquelles que la pròpia llei de la educació els hi atribueix. Les competències que la llei d' educació els hi atribueix estan recollides bàsicament en l' article 159 ³¹, són extenses i concretes. No

²⁷ Article 45. Incorporació de centres i llocs escolars a la prestació del Servei d'Educació de Catalunya.

1. El Govern, en el marc de la programació de l'oferta educativa, crea centres públics de titularitat de la Generalitat, en modifica la composició i, si escau, els suprimeix. Correspon als ens locals oferir terrenys suficients i adequats per a construir-hi aquests centres. Així mateix, per mitjà de convenis amb els ens locals, es creen, es modifiquen i se suprimeixen centres públics dels quals sigui titular un ens local.

²⁸ Article 46. Regulació i supervisió del procés d'accés a llocs escolars.

1. El Govern regula el procés d'accés als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya, en el qual han de participar la comunitat educativa i els ens locals, i en determina els criteris de prioritat. Aquest procés es regeix pels principis d'equitat, inclusió educativa, foment de la cohesió social i respecte al dret a l'elecció de centre dins l'oferta educativa disponible en cada moment.

²⁹ Article 46 Regulació i supervisió del procés d'accés a llocs escolars.

4. Sempre que sigui possible i les característiques territorials de les zones ho permetin, l'Administració educativa i l'Administració local poden acordar la creació d'una oficina municipal d'escolarització. Aquest òrgan ha de gestionar la informació, l'acompanyament i la tramitació de sol·licituds, i ha de formular la proposta d'àrees d'influència, acollir les comissions de garanties d'admissió i complir les altres funcions que pugui determinar el Govern.

³⁰ Article 71 Col·laboració amb els ens locals en l'educació d'adults

1. El Departament, a petició dels ens locals, pot delegar-los la gestió de serveis i recursos educatius en matèria d'educació d'adults.

2. El Departament ha de fomentar la participació dels centres de formació d'adults i dels punts de suport a la formació d'adults en els plans i les xarxes locals que tinguin com a objectiu contribuir a l'educació d'adults.

3. Les administracions locals han d'afavorir la col·laboració dels serveis locals amb els centres de formació d'adults i els punts de suport a la formació d'adults.

³¹ Article 159 Competències dels ens locals

1. Els municipis participen en el govern dels centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya per mitjà de la presència en els consells escolars, i també en la programació general de l'ensenyament, sens perjudici de les altres competències que els atribueix l'apartat 3.

2. Els ens locals poden crear centres propis per mitjà de convenis amb el Departament, d'acord amb la programació de l'oferta educativa.

3. Correspon als municipis:

obstant, en tot l'articulat es va fent menció de les funcions que l'administració local com administració educativa va assolint. El Capítol III del títol X, de l'administració educativa així ho deixa palès, detallant les relacions de l'Administració de la Generalitat amb l'Administració local, recollint les modalitats de coresponsabilització entre ambdues administracions. En són exemples l'aportació de terrenys per la creació de centres públics, tal com hem esmentat anteriorment, o la conservació, manteniment i vigilància d'edificis destinats a centres educatius públics tal com es concreta en els articles 162³², 163³³ i 164³⁴ de la Llei

a) Participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents:

Primer. La determinació de l'oferta educativa de l'àmbit territorial pels procediments establerts per reglament.

Segon. El procés d'admissió en els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori, per mitjà, si escau, de les oficines municipals d'escolarització.

Tercer. L'establiment de mesures que permetin als centres portar a terme activitats extraescolars promogudes per l'Administració educativa, i la coordinació d'aquestes activitats.

Quart. La programació dels ensenyaments de formació professional i la coordinació amb l'entorn territorial i empresarial, i el foment de la implicació dels agents territorials i socials en el compromís educatiu de tota la societat.

Cinquè. La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

Sisè. L'aplicació dels programes d'avaluació, i el coneixement dels resultats.

Setè. La promoció i l'aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts.

Vuitè. L'establiment de programes i altres fórmules de col·laboració amb les associacions de mares i pares d'alumnes per a estimular i donar suport a les famílies en el compromís amb el procés educatiu dels fills.

Novè. El desenvolupament de programes de qualificació professional inicial.

Desè. La determinació del calendari escolar.

b) Organitzar i gestionar els centres propis.

c) Gestionar l'admissió d'alumnes en els ensenyaments del primer cicle d'educació infantil, i establir-ne el procediment i els barems, d'acord amb el que estableix l'article 47.6.

d) Cooperar amb l'Administració de la Generalitat en la creació, la construcció i el manteniment dels centres educatius públics.

e) Garantir la coordinació dels serveis socials amb els serveis educatius amb l'objectiu de vetllar per l'interès superior de l'infant.

f) Vetllar pel compliment d'aquesta llei i de la normativa que la desplega.

4. A petició dels ens locals, i d'acord amb la programació educativa, es poden delegar competències per a crear, organitzar i gestionar centres públics que imparteixin el primer cicle d'educació infantil, ensenyaments artístics o educació d'adults.

5. Els consells comarcals poden assumir la gestió dels serveis de transport, dels serveis de menjador escolar i d'altres serveis escolars, d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

6. Els municipis, per a exercir les competències en matèria d'educació, poden rebre suport, sens perjudici del que estableix l'apartat 5, dels altres ens locals.

³² Article 162 Modalitats de coresponsabilització entre l'Administració educativa de la Generalitat i les administracions locals

1. Els ens locals i l'Administració de la Generalitat col·laboren, en l'àmbit educatiu, per mitjà de la comissió mixta constituïda per representants de les entitats municipalistes i del Departament, sens perjudici de les competències que la llei atribueix al Consell de Governos Locals. El Govern, amb l'acord de les entitats municipalistes, ha de regular la composició i les funcions d'aquesta comissió.

2. L'exercici de la coresponsabilitat de cada ajuntament i del Departament s'articula en l'àmbit territorial.

3. Els instruments que han de precisar la delimitació de competències i de responsabilitats de cadascuna de les administracions són els convenis de col·laboració, d'acord amb el que estableix l'article 159.

4. Per a desenvolupar accions educatives que concretin prioritats sectorials o territorials, i a iniciativa de la Generalitat i dels ens locals, es poden constituir consorcis, com a fórmula jurídica que desenvolupa i precisa els àmbits de coresponsabilitat entre ambdues administracions, amb les

d' Educació. Per últim, comentar que les entitats locals han de vetllar pel correcte funcionament dels menjadors escolars i pel subministrament de les dietes alimentàries religioses.

5.0.2. La Llei de cultes del 2009

El 30 de juliol del 2009 es va publicar en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, la Llei 16/2009 del 22 de juliol, dels centres de culte. Aquesta llei neix pel buit legal existent fins aquell moment sobre els centres de culte que han produït disparitat de criteris entre els Ajuntaments a l' hora de concedir llicències. Des de l' aplicació rigorosa de la Llei 10/1990 del 15 de juny, sobre policia de l' espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics, que no té en compte els centres de culte, fins l' absència d' exigència de mesures de seguretat, avui considerades necessàries.³⁵ Calia doncs, unificar criteris.

L' aportació d' aquesta llei a la garantia de l' exercici del dret de llibertat de culte, consisteix a establir que els plans d' ordenació urbanística municipal prevegin sòls amb la qualificació de sistema d' equipament comunitari on s' admetin els usos de caràcter religiós, com hem vist anteriorment. L' obertura de locals de culte és un dret pel qual han de vetllar les administracions, i també establir una llicència que no té per objecte donar permís per l' activitat religiosa en si, ja que és un dret fonamental, sinó garantir que l' ús del local concret per al qual s' atorga reuneixi les

competències que determinin llurs estatuts. Aquests estatuts han de garantir que en l'òrgan decisor del consorci la representació de la Generalitat sigui majoritària.

5. El personal procedent de la Generalitat que passi a prestar serveis en els consorcis a què fa referència l'apartat 4 manté en tot cas amb la Generalitat la relació jurídica que té en el moment de la incorporació al consorci i conserva els drets adquirits, incloses les expectatives de promoció i mobilitat.

³³ Article 163 Aportació de terrenys per a la construcció de centres públics

1. Els municipis han de posar a disposició de l'Administració educativa els terrenys necessaris per a construir-hi els centres educatius públics obtinguts en els procediments de gestió urbanística.
2. Els municipis han de cooperar amb l'Administració educativa per a obtenir els terrenys necessaris per a construir-hi centres educatius públics al marge dels sistemes d'execució del planejament urbanístic.

³⁴ Article 164 Conservació, manteniment i vigilància d'edificis destinats a centres educatius públics

1. Sens perjudici d'altres modalitats de col·laboració que es puguin establir, la conservació, el manteniment i la vigilància dels edificis destinats a les escoles i als centres públics especialitzats a què fa referència l'article 81 corresponen al municipi on es troben situats. Això no obstant, el Departament és competent en les obres i les actuacions de reforma, ampliació o adequació i millora d'aquests centres educatius, i les finança. Els edificis esmentats no es poden destinar a altres serveis o activitats sense l'acord del Departament.

2. L'Administració educativa ha d'assumir la part de les despeses corresponent si per necessitats d'escolarització ha de destinar els edificis a què fa referència l'apartat 1 a impartir educació secundària obligatòria o formació professional. En el supòsit d'afectacions parcials, s'ha d'establir el conveni de col·laboració corresponent.

³⁵ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Preàmbul.

condicions tècniques adequades al tipus d' activitat que s' hi ha de desenvolupar. Aquesta llicència haurà de garantir que l' activitat vinculada a la practica del culte no causi molèsties a terceres persones.

Així des del respecte a totes les opcions religioses i de pensament i els seus respectius valors, aquesta llei vol regular els centres de culte en termes de neutralitat, amb l' única finalitat de facilitar l' exercici del culte i de preservar la seguretat, la salubritat dels locals i els drets fonamentals de tots els ciutadans relatius a l' ordre públic com un bé superior que s' ha de protegir.

Segons l' article 2 d' aquesta llei el seu àmbit d' aplicació és als centres de culte de concurrència pública que estiguin inclosos en la Llei Orgànica, de llibertat religiosa, però també quan espais o equipaments de titularitat pública es destinin a l' ús esporàdic de finalitats religioses. Pel contrari, no és d' aplicació com no podria ser d' altra manera, atesa la finalitat d' aquesta llei, als llocs de culte situats en centres hospitalaris, assistencials, educatius, cementiris, tanatoris, centres penitenciaris i els situats en espais de titularitat pública o privada destinats a altres activitats principals.

És necessari repetir aquí, el que ja hem comentat anteriorment quan l' obertura a la participació de les confessions que fa l' esmentada llei en el seu article 5, respecte a l' assignació de l' ús religiós dels sòls qualificats d' equipament comunitari. Les esglésies, les confessions i les comunitats religioses tenen dret a participar en el procés de formulació del planejament urbanístic, per mitjà dels canals que estableixin els programes de participació ciutadana, dels plans d' ordenació urbanística municipal, amb la participació en els terminis d' informació pública que estableix la legislació urbanística per a la tramitació del planejament urbanístic.

Per altra banda, tal com hem comentat anteriorment, les administracions públiques han de garantir a les esglésies, les confessions i les comunitats religioses un tracte igualitari i no discriminatori en les cessions i autoritzacions d' ús d' equipaments i espais públics, d'ús privatiu del domini públic, d' ocupació temporal de la via pública o d' ús de béns patrimonials per a dur a terme activitats esporàdiques de caràcter religiós³⁶. En aquest sentit, com veurem més detalladament a l' epígraf referit als actes administratius de l' Ajuntament de Girona i Salt, cal mencionar que de l' anàlisi del registre d' entrada de sol.licituts relacionades amb el fet religiós a l' Ajuntament de Girona de l' any 2009, un 60% aproximadament

³⁶ Llei 16/2009, del 22 de juliol, dels centres de culte. Article 6.

de peticions fan referència a l' ús esporàdic d' equipaments o espais de titularitat pública amb finalitats religioses.

Respecte a l' intervenció administrativa sobre els centres de culte en el sentit mencionat, de garantir que l' ús del local reuneixi les condicions adequades, precisarà de desplegament reglamentari que haurà d' aprovar el Govern de la Generalitat, i que encara no s' ha desenvolupat, com ja hem mencionat. Mentre no es desenvolupi es seguirà aplicant la disparitat de criteris que hi havia fins ara, però segurament més centrats, gràcies al títol preliminar i el títol primer de la Llei, vigents des del 20 d' agost de 2009 a tenor de la disposició final segona de la pròpia Llei. No podem acabar aquesta petita aproximació a la Llei de cultes del 2009, sense fer menció de la seva disposició addicional primera en relació als Acords de la Santa Seu, i les normes amb rang de Llei que aproven els Acords de Cooperació amb les esglésies, les confessions i les comunitats religioses, atès que aquesta Llei s' entén en un grau de subordinació respecte aquells Acords.

6.PRINCIPIS INFORMADORS DEL DRET ECLESIASTIC ESPANYOL.

6.0.1. Consideracions generals.

Els principis informadors d' aquesta disciplina tenen el fonament a la Constitució i són essencialment quatre: el principi de llibertat religiosa, el d' igualtat religiosa, el d' aconfessionalitat de l' Estat i el de cooperació amb les confessions religioses.

El principi de llibertat religiosa suposa, essencialment, que la fe és lliure d' Estat. L' Estat serveix a la persona sense condicionar-la, substituir-la o concórrer-hi en la fe. Cal diferenciar no obstant, el principi de llibertat religiosa del dret fonamental de llibertat religiosa. Com a principi informador, la llibertat religiosa conté una idea o definició d' Estat ³⁷. Com a dret fonamental, la llibertat religiosa conté una idea o definició de l' individu.

El principi d' igualtat religiosa significa que qualsevol ciutadà o comunitat religiosa té dret a exercir la seva llibertat religiosa amb el mateix tracte davant la llei, en igualtat de circumstàncies. No s' ha de confondre aquest dret a la igualtat amb un dret a la uniformitat. Segons P.J. Viladrich ³⁸ la igualtat religiosa significa “ *ser titulars iguals del mateix dret de llibertat religiosa*”. En definitiva això vol dir, que l' Estat ha de tractar com a subjectes iguals tant els individus com les confessions religioses, ja que tenen el mateix dret de llibertat religiosa. Però també cal observar les diferents peculiaritats de cada confessió i no s' han de tractar totes de la mateixa manera.

El principi d' aconfessionalitat de l' Estat significa que l' Estat ha de ser simple Estat davant el factor religiós, es a dir, no ha d' operar com si fos un individu. L' article 16.3 de la CE esmenta la formulació d' aquest principi dient que: “ *cap confessió no tindrà caràcter estatal* “. El que ha de fer l' Estat és aconseguir que tant els individus com els grups puguin exercir la llibertat religiosa en un clima social de pau i harmonia, a fi que, aquells que optin per unes determinades creences,

³⁷ MARTÍNEZ BLANCO, A. (1994). Derecho Eclesiástico del Estado. “[...] como toda libertad, es facultad de autodeterminación que garantiza una zona de inmunidad frente al Estado y exige de éste una actitud negativa de no concurrencia y otra positiva de promoción, actitudes proyectadas cuando se trata de libertad sobre el acto de fe, su práctica y sus manifestaciones”.

³⁸ VILADRICH, P.J. (amb altres) op. cit., pàg. 176-226.

afirmant-les, negant-les, qüestionant-les o ignorant-les, no siguin discriminats per la societat.

El principi de cooperació entre l' Estat i les confessions religioses significa, essencialment, que l' actuació de l' Estat no pot ser ni integradora amb una confessió o amb diverses confessions, ni absolutament separatista. Seguint a *Ibàn, Prieto i Motilla* ³⁹ la cooperació s' ha d' entendre com “ *la predisposición a favorecer y promover las condiciones que hacen posible el acto de fe y los diversos aspectos o manifestaciones que se derivan del mismo*”.

6.0.2. Doctrina del Tribunal Constitucional i el principi de llibertat religiosa.

La Constitució espanyola és creada des dels seus inicis amb el desig d'establir justícia, llibertat i seguretat, per promoure el bé de tots aquells que integren l'Estat espanyol.

S'organitza en la part dogmàtica i la part orgànica. La primera fa referència als principis constitucionals, als drets fonamentals i les seves garanties. El concepte de religió que a nosaltres ens interessa, es troba regulat al títol I de la Constitució, referent als drets i llibertats fonamentals, concretament a l'article 16 d'aquesta. L'encarregat de la defensa dels drets i llibertats fonamentals continguts al títol I de la Constitució espanyola, així com, les Lleis Orgàniques de desenvolupament, és el Tribunal Constitucional a través del recurs d'empara.

A continuació farem referència a la jurisprudència d'aquest Tribunal en matèria de llibertat religiosa, dividint-ho en els diferents principis que s'extreuen d' aquest dret i citant únicament els fonaments jurídics bàsics que ens interessin de cada sentència escollida:

6.0.2.1. Principi de llibertat religiosa ⁴⁰:

Es tracta d'un recurs d'inconstitucionalitat interposat per les Forces Armades, on s' exposa, que el principi de llibertat religiosa reconeix el dret dels ciutadans a actuar amb plena immunitat de coacció de l'Estat i de qualsevol altre grup social. Per

³⁹ IBÁN, IC.; PRIETO SANCHÍS, L; MOTILLA, A. (1991). *Curso de Derecho Eclesiástico*. Madrid: Editorial Servicio de Publicaciones de la Universidad Complutense de Madrid.

⁴⁰ STC 24/1982 de 13 de Maig. Fonament Jurídic 1 i 4.

tant, l'Estat es prohibeix actuar en favor o en contra de qualsevol acte que estigui relacionat amb actituds de símbol religiós.

La sentència ve a dir, que l'Estat ofereix assistència religiosa catòlica a les Forces Armades no es tracta de cap discriminació cap a les altres religions, sinó al contrari, fa possible l'efectivitat del dret de culte de les persones i les comunitats en general. A més, els membres de les Forces Armades són totalment lliures per acceptar o per refusar aquesta petició.

6.0.2.2. Principi d'igualtat religiosa ⁴¹:

Es tracta d'un recurs d'empara en la que la part actora, la Comunitat "Evangèlica de Habla Alemana" de les Balears, considera vulnerat el seu dret a la igualtat amb l'Església Catòlica. En data 11 de febrer de 1986, va acceptar com a beneficiària un llegat atorgat per testament d'una ciutadana, consegüentment va rebre notificació de carta de pagament de la Direcció General d'Hisenda de la Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear, per la liquidació de l'impost de successions.

El Tribunal Constitucional no admet el recurs d'empara, ho fonamenta dient que l'article 16 de la Constitució no conté cap previsió que garanteixi un especial tracte fiscal a les confessions religioses, ni es pot mantenir que la subjecció d'aquestes a les normes tributaries lesioni la llibertat que se'ls hi reconeix, tot i que, l'article 7.2 de la Llei Orgànica de llibertat religiosa estableixi que: *"en los Acuerdos y Convenios, y respetando siempre el principio de igualdad, se podrá extender a dichas Iglesias, Confesiones y Comunidades los beneficios fiscales previstos en el ordenamiento jurídico general para las Entidades sin fin de lucro y demás de carácter benéfico"*, és evident que el reconeixement d'aquests beneficis fiscals queden en tot cas supeditats a la celebració entre l'Estat i la corresponent església, confessió o comunitat d'un Acord o Conveni de Cooperació en els termes previstos a l'article 7.1 de la mateixa Llei Orgànica. Per altra banda, la STC, també recorda que la comparació amb l'Església Catòlica no resulta afortunada, ja que no resulta idoni, perquè oblida, és més prescindeix, que en matèria econòmica poden concorre una sèrie de circumstàncies no només fàctiques sinó jurídiques, en les relacions històriques entre l'Estat Espanyol i l'Església Catòlica que, sense perjudici de la seva progressiva adequació al nou ordenament constitucional, no concorren evidentment en el cas de la Comunitat "Evangelica de Habla Alemana" de las Illes Balears.

⁴¹ STC 480/1989 de 2 d'octubre. Fonament Juridic 2 i 3.

6.0.2.3. Principi laïcitat ⁴²:

Recurs d'empara. Respecte el fet de treure l'imatge d'una Verge a l'escut representatiu de la Universitat de València. Es considera que és més adequat per un Estat definit com aconfessional un escut universitari sense elements de significat religiós que amb aquests. Tal i com s'extreu de la STC 94/1985, el símbol polític d'una Comunitat Autònoma o d'una Universitat, correspon *“al lado de una función significativa integradora, una esencial función representativa e identificadora, que debe ejercer con la mayor pureza y virtualidad posibles”*.

El propi Ministeri Fiscal en les seves al·legacions, assenyala que des de l'òptica Constitucional cal reconèixer al claustre constituent la facultat derivada de l'autonomia universitària, d'acordar els escuts o emblemes que estimi més pertinents, hi hagi o no al nou escut la imatge Mariana que tradicionalment hi havia hagut. En aquest sentit, el Fallo del Tribunal declara que l'Universitat de València en ús del dret fonamental de la seva autonomia, pot acordar vàlidament pel procediment legal establert el que cregui procedent respecte el nom i les característiques dels seus símbols representatius.

6.0.2.4. Principi de cooperació ⁴³:

Recurs d'empara. No inclusió de l'assignatura optativa religiosa a les Escoles Universitàries de Formació dels Professors d'Educació General Bàsica. S'ha de començar per considerar si l'assignatura religiosa que es vulgui incloure, encara que optativa, seria útil per l'obtenció del títol de Professor d'Educació General Bàsica. La justificació d'incloure aquesta assignatura pot trobar recolzament a l'article 27.3 de la Constitució, segons el qual: *“los poderes públicos garantizan el derecho que asiste a los padres para que sus hijos reciban la formación religiosa y moral que esté de acuerdo con sus propias convicciones”*. L'Estat considera aquesta justificació com una causa justa per a incloure com a optativa una assignatura religiosa.

6.0.3. Limitacions als principis

Com tots els drets i llibertats fonamentals, la llibertat religiosa també té unes limitacions. El seu caràcter fonamental no implica que siguin absoluts. Sobre aquest

⁴² STC 130/1991 de 6 de juny. Fonament jurídic 5.

⁴³ STC 187/1991 de 3 d'octubre. Fonament jurídic 4.

tema el Tribunal Constitucional també s'ha pronunciat en diverses sentències sobre l'ordre públic, sobre la moralitat pública, la seguretat i la salut com a elements integrants de l'ordre públic. Pel seu interès, farem menció de la STC 20/1990 de 15 de febrer sobre el concepte d'ordre públic i deixarem relacionades a l'annex II, les sentències només amb els fonaments jurídics d'interès referents als altres conceptes integrants d'aquest.

6.0.3.1 L'Ordre públic⁴⁴:

Recurs d'empara. Interrupció de la vaga de fam del grup GRAPO amb assistència mèdica. En aquest cas, el grup terrorista GRAPO fa una vaga de fam reivindicativa dins del centre penitenciari en que es troben. Consideren vulnerats varis articles de la Constitució entre ells, l'article 15 relatiu a la vida i l'article 16.1 referent a la llibertat ideològica. En relació a l'article 15 se'ls va intervenir mèdicament per evitar la seva mort degut a la vaga. Però això, no vulnera el dret a la vida i la integritat física, ja que l'article 15 de la Constitució no garanteix el dret a la pròpia mort, a més, la intervenció mèdica no es pot considerar una coacció quan d'aquesta en depèn la vida d'una persona i el metge té la obligació professional d'actuar. Hem d'afegir que la finalitat dels que recorren no era morir sinó aconseguir un objectiu.

En relació a l'article 16.1 tampoc es pot apreciar vulneració de la llibertat ideològica. L'article 16.1 de la CE garanteix la llibertat ideològica sense cap més limitació que les necessàries pel manteniment de l'ordre públic protegit per la Llei.

Perquè els actes dels poders públics puguin ser anul·lats per violació de l'article 16.1 de llibertat ideològica, és necessari, d'una banda que aquells actes pertorbin o impedeixin d'alguna manera l'adopció o el manteniment en llibertat d'una determinada ideologia o pensament, i no simplement que s'incideixi en la expressió de determinats criteris. D'una altra, s'exigeix que entre el contingut i el sosteniment d'aquests actes i el que disposen els actes que es contraposen, càpiga apreciar una relació de causalitat suficient per articular la imputació de l'il·lícit constitucional. En aquest cas, els recurrents esmenten la llibertat ideològica per a donar cobertura constitucional al seu comportament, com a forma de protesta i reivindicació i formalitzen la queixa enfront la interferència coactiva de l'Administració penitenciària. Tal al·legació no és acceptable, perquè tot i reconeixent el transfons ideològic que hi ha darrera una vaga de fam, és innegable

⁴⁴ STC 20/1990 de 15 de febrer. Fonament jurídic 10.

que l'assistència mèdica obligatòria no té per objecte impedir o posar obstacles a la realització o manteniment de la vaga, sinó que, va encaminada exclusivament a defensar la vida dels reclusos en vaga, al marge de tot propòsit d' impedir que aquests continuïn amb la seva actitud reivindicativa.

6.0.4. Relacions laborals i llibertat religiosa

Finalment, farem referència a la jurisprudència del Tribunal Constitucional en matèria de les relacions laborals quan entren en conflicte amb la llibertat religiosa.

Sobre aquest tema trobem la STC 128/2001 de 4 de juny en el seu fonament jurídic 2 i 3 del recurs d'empara interposat per la "Unión de Iglesias Cristianas Adventistas del Séptimo Día de España", per vulneració de l'article 16 de la Constitució Espanyola en l'àmbit laboral.

L'entitat demandant expressa el fet que al classificar en un acte d'inspecció de treball a una Senyora com a laboral, en comptes de com Ministre de culte, s'ha vulnerat l'article 16 de la CE, ja que es vulnera l'autonomia organitzativa de la confessió religiosa, perquè continua exposant la demandant, que és ella a qui li correspon nomenar qui són els seus ministres de culte, tenint la Senyora empleada en qüestió la qualificació de missionera autoritzada.

El TC contesta que no es pot dir que el dret a la llibertat religiosa hagi estat vulnerat en aquest cas. L'acte de liquidació de la Inspecció de Treball, no representa cap actuació coactiva ni ingerència externa de cap tipus. Els poders públics no han restringir o condicionat l'exercici de llibertat d'actuar conforme a una determinada creença. L'entitat demandant, en tot moment, pot desenvolupar qualsevol activitat que constitueixi manifestacions o expressions del fenomen religiós. La qualificació com a laboral de la senyora empleada s'ha realitzat sense rebaixar de cap manera l'autonomia que l'article 2.2 de la Llei Orgànica 7/1980 de 5 de juliol, de llibertat religiosa, que reconeix a les entitats religioses facultats per a designar i formar als seus ministres, doncs, s'ha efectuat observant l'efectiva tasca que realitzava i als sols efectes de determinar el règim de cotització a la seguretat social aplicable.

7. LA DIMENSIÓ INSTITUCIONAL DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA. LES CONFESSIONS RELIGIOSES.

7.0.1. Consideracions Generals.

Cal començar per saber de quina manera un simple grup religiós aconsegueix en el nostre país ser considerat una confessió, a partir del reconeixement de la seva personalitat jurídica i el que és més rellevant, quins grups religiosos poden tenir la possibilitat d'obtenir-la.

Cal conèixer que per l'obtenció de la personalitat jurídica de les confessions religioses, la Llei Orgànica 7/1980 de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa, assenyala en el seu article 5.

“1. Las Iglesias, Confesiones y Comunidades religiosas y sus Federaciones gozarán de personalidad jurídica una vez inscritas en el correspondiente Registro público [...] 2. La inscripción se practicará en virtud de solicitud, acompañada de documento fehaciente en el que consten su fundación o establecimiento en España, expresión de sus fines religiosos, denominación y demás datos de identificación, régimen de funcionamiento y órganos representativos con expresión de sus facultades y de los requisitos para su válida designación.”

Doncs bé, l'article 3.2 del Reial Decret 142/1981 de 9 de gener, va concretar aquests requisits. Els formals són la denominació, el domicili, el règim de funcionament, els organismes representatius i la relació nominal dels representants de l'entitat peticionària. Els materials són els fins religiosos i l'ordre públic.

Quan els grups religiosos acrediten davant el Registre d'Entitats Religioses (RER) del Ministeri de Justícia aquests requisits, aleshores se'ls hi atorga la personalitat jurídica, és a dir, la tipicitat religiosa, que significa el reconeixement estatal de que són confessions o esglésies.

El problema, però, és que la demostració dels fins religiosos no pot fer-se a partir d'un mer control formal, com demana la sentència 46/2001, de 15 de febrer, del Tribunal Constitucional. En aquesta decisió, el TC assenyala que: “*La Administración no debe arrogarse la función de juzgar el componente religioso de las entidades solicitantes del acceso al Registro, sino que debe limitarse a constatar que, atendidos sus estatutos, objetivos y fines, no son entidades de las excluidas por el art. 3.2 de la Ley Orgánica de Libertad Religiosa*” (Fonament Jurídic 10).

És impossible aplicar un control formal de verificació reglada al requisit dels fins religiosos, ja que s'ha de valorar al fil de la clàusula d'exclusió ex art. 3.2 LOLR. Aquesta clàusula defineix en negatiu allò que no es pot segons el Dret Eclesiàstic, considerar jurídicament com a religió *“las actividades, finalidades y Entidades relacionadas con el estudio y experimentación de los fenómenos psíquicos o parapsicológicos o la difusión de valores humanísticos o espiritualistas u otros fines análogos ajenos a los religiosos”*

En l' esmentada sentència, el TC accepta la inscripció de l' Església de Unificació de Moon, ja que aquest nou moviment religió no ha vulnerat l'ordre públic i ha demostrat que posseeix finalitats religioses. El sistema registral és doncs, molt limitat.

Cada grup religió presentarà al RER els seus peculiars fins religiosos i l'Estat, precisament per ser laic, haurà de procedir a la inscripció. Només podrà desestimar la personalitat jurídica de les entitats peticionàries si els seus fins vulneren l'ordre públic, o no són estrictament religiosos, perquè incorren en la clàusula d'exclusió i per aquesta raó, promouen actuacions basades en fenòmens psíquics, parapsicològics, humanístics o espiritualistes.

Per últim, per la cancel·lació dels assentaments de les entitats religioses la LOLR estableix en el seu articles 5.3 que: *“La cancelación de los asientos relativos a una determinada Entidad religiosa sólo podrá llevarse a cabo a petición de sus órganos representativos o en cumplimiento de sentencia judicial firme”*.

7.0.2 Drets col·lectius que componen el contingut de la llibertat religiosa i de culte.

La Llei Orgànica 7/1980 de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa (LOLR), va estipular el contingut taxonòmic dels drets que la componen ex article 2, els quals per la seva importància en aquest treball passo a reproduir:

“1. La llibertat religiosa y de culto garantizada por la Constitución comprende, con la consiguiente inmunidad de coacción, el derecho de toda persona a:

a) Profesar las creencias religiosas que libremente elija o no profesar ninguna; cambiar de confesión o abandonar la que tenia; manifestar libremente sus propias creencias religiosas o la ausencia de las mismas, o abstenerse de declarar sobre ellas.

b) Practicar los actos de culto y recibir asistencia religiosa de propia confesión; conmemorar sus festividades; celebrar sus ritos matrimoniales; recibir sepultura digna, sin

discriminación por motivos religiosos y no ser obligado a practicar actos de culto o a recibir asistencia religiosa contraria a sus convicciones personales.

c) Recibir e impartir enseñanza e información religiosa de toda índole, ya sea oralmente, por escrito o por cualquier otro procedimiento; elegir para sí, y para los menores no enajenados e incapacitados, bajo su dependencia, dentro y fuera del ámbito escolar, la educación religiosa y moral que esté de acuerdo con sus propias convicciones.

d) Reunirse o manifestarse públicamente con fines religiosos y asociarse para desarrollar comunitariamente sus actividades religiosas de conformidad con el ordenamiento jurídico general y lo establecido en la presente Ley Orgánica.

2. Asimismo comprende el derecho de las Iglesias, Confesiones y Comunidades religiosas a establecer lugares de culto o de reunión con fines religiosos, a designar y formar a sus ministros, a divulgar y propagar su propio credo, y a mantener relaciones con sus propias organizaciones o con otras confesiones religiosas, sea en territorio nacional o en el extranjero.”

Els drets col·lectius són els que acabem de llegir a l'apartat 2. Tanmateix, cal afegir el dret a l'autonomia confessional de les esglésies, reminiscència de la *libertas ecclesiae*, que es troba recollit a l'article 6 LOLR ⁴⁵.

⁴⁵ DE DELÁS Y DE UGARTE, M. (COORD.) (2002). op.cit.

8. REFERÈNCIA ALS ACTES ADMINISTRATIUS, ORDENANCES I REGLAMENTS DELS AJUNTAMENTS DE GIRONA I SALT QUE PODEN AFECTAR A LA LLIBERTAT RELIGIOSA O AL DRET DE CULTE.

8.0.1. Consideracions Generals. Conceptes.

Com hem vist fins ara, les administracions locals tenen amplies competències, ja que aquestes entitats segons l' article 1.1 de la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL) han *“d' institucionalitzar i gestionar amb autonomia els interessos propis de les corresponents col·lectivitats”*, en la mateixa línia, l' article 25.1 de la mateixa llei bàsica afegeix que: *“ el Municipi, per a la gestió dels seus interessos i en l' àmbit de les seves competències, pot promoure tota classe d' activitats i prestar tots aquells serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal”*. L' article 25 comença doncs, atribuint al Municipi una ampla capacitat d' actuació per promoure activitats i prestar serveis públics que afectin no només a les necessitats, sinó també a les aspiracions de la comunitat veïnal. Segons això, es podria entendre que les competències municipals són il·limitades, sense cap més sostre que el de les disponibilitats dels mitjans personals i materials necessaris per afrontar-los, ja que es fa difícil trobar assumptes col·lectius que no afectin d' una manera o un altre, als interessos veïnals.

Ara bé, de la mateixa manera que les llibertats individuals troben el seu límit en l' esfera de les llibertats dels demés, les competències municipals es perfilen des del punt de vista negatiu, en el sentit que no poden envair les competències de l' Estat, la Comunitat Autònoma ni dels demés ens públics, ni atemptar contra els interessos supramunicipals. Així ho proclama l' article 10.1 de la LRBRL quan assenyalava: *“ que l' Administració Local i les demés Administracions Públiques ajustaran les seves relacions recíproques als deures d' informació mútua, col·laboració, coordinació i respecte als àmbits competencials respectius “*. La mateixa llei arbitra els corresponents mitjans de defensa, tan si és l' Entitat Local la que envaeix competències estatals o autonòmiques ⁴⁶ o atenta greument l' interès

⁴⁶ Article 66.1 LRBRL .Los actos o acuerdos de las Entidades locales que menoscaben competencias del Estado o de las Comunidades Autónomas, interfieran su ejercicio o excedan de la competencia de dichas Entidades, podrán ser impugnados por cualquiera de los procedimientos previstos en el artículo anterior.

general ⁴⁷, com si son l' Estat o la Comunitat Autònoma els que interfereixen indegudament a l' actuació municipal ⁴⁸.

No obstant, admesa aquesta capacitat o competència genèrica així delimitada i reconeguda, com també assenyala l' exposició de motius de l' esmentada llei de bases que són molt rares les matèries d'exclusiu interès local o de total absència d' aquest interès, si que és possible enumerar tal com ho fa el número 2 de l' article 25 de la llei de bases, i l' article 66 del Decret Legislatiu català, esmentat a l' epígraf 5.0.1. d' aquest treball. Aquesta enumeració que constitueix la garantia mínima de l' autonomia municipal, tal com indiquen l' article 2 ⁴⁹ i 7 ⁵⁰, on s' estableix la reserva de llei estatal o autonòmica, en la determinació concreta de tals competències i el mode del seu exercici.

A més de les competències pròpies, els Municipis poden exercir competències delegades de l' Estat i de les Comunitats Autònomes, de conformitat

⁴⁷ Articles 61 i 67 LRBRL.

61.1. El Consejo de Ministros, a iniciativa propia y con conocimiento del Consejo de Gobierno de la comunidad autónoma correspondiente o a solicitud de éste y, en todo caso, previo acuerdo favorable del Senado, podrá proceder, mediante Real Decreto, a la disolución de los órganos de las corporaciones locales en el supuesto de gestión gravemente dañosa para los intereses generales que suponga incumplimiento de sus obligaciones constitucionales.

2. Se considerarán, en todo caso, decisiones gravemente dañosas para los intereses generales en los términos previstos en el apartado anterior, los acuerdos o actuaciones de los órganos de las corporaciones locales que den cobertura o apoyo, expreso o tácito, de forma reiterada y grave, al terrorismo o a quienes participen en su ejecución, lo enaltezcan o justifiquen, y los que menosprecien o humillen a las víctimas o a sus familiares.

67.1 Si una Entidad local adoptara actos o acuerdos que atenten gravemente al interés general de España, el Delegado del Gobierno, previo requerimiento para su anulación al Presidente de la Corporación efectuado dentro de los diez días siguientes al de la recepción de aquéllos, podrá suspenderlos y adoptar las medidas pertinentes para la protección de dicho interés.

⁴⁸ Articles 63.2 i 119 LRBRL

63.2. Están igualmente legitimadas en todo caso las entidades locales territoriales para la impugnación de las disposiciones y actos de la administraciones del Estado y de las Comunidades Autónomas que lesionen su autonomía, tal como esta resulta garantizada por la Constitución y esta Ley.

119. La Comisión podrá solicitar de los órganos constitucionalmente legitimados para ello la impugnación ante el Tribunal Constitucional de las Leyes del Estado o de las Comunidades Autónomas que estime lesivas para la autonomía local garantizada constitucionalmente. Esta misma solicitud podrá realizarla la representación de las entidades locales en la Comisión.

⁴⁹ Article 2.2 LRBRL. Las Leyes básicas del Estado previstas constitucionalmente deberán determinar las competencias que ellas mismas atribuyan o que, en todo caso, deban corresponder a los entes locales en las materias que regulen.

⁵⁰ Article 7 LRBRL. Las competencias propias de los Municipios, las Provincias, las Islas y demás entidades locales territoriales solo podrán ser determinadas por Ley.

amb l' article 27 ⁵¹ de la lei de bases. Per acabar en aquesta conceptualització general, cal esmentar que els municipis també podran realitzar activitats complementaries a les pròpies d' altres administracions públiques, en particular, les relatives a l' educació, la cultura, la promoció de la dona, l' habitatge, la sanitat i la protecció del medi ambient, segons l' article 28 ⁵² de la llei reguladora de les bases del règim local.

La generalitat de finalitats dels ens territorials per naturalesa com són els municipis, comporta com a conseqüència, que l' ordenament jurídic els doti d' alguns atributs o privilegis propis de les persones jurídiques públiques. La primera recollida a l'article 2 de la llei de bases ja esmentat, és l' autonomia garantitzada constitucionalment, per a la intervenció en tots aquells assumptes que afectin els seus interessos. La segona són la gamma de potestats administratives establertes a l' article 4 ⁵³ de la llei de bases, que comporta la potestat reglamentaria, d' autoorganització, la presumpció de legitimitat i l' executorietat dels seus actes, entre d' altres.

Anem ara a fer una petita aproximació conceptual per veure quins són aquests instruments que la llei atorga a l' administració local per l' acompliment de les seves finalitats.

⁵¹ Article 27.1 LRBRL. La Administración del Estado, de las Comunidades Autónomas y otras entidades locales podrán delegar en los Municipios el ejercicio de competencias en materias que afecten a sus intereses propios, siempre que con ello se mejore la eficacia de la gestión pública y se alcance una mayor participación ciudadana. La disposición o el acuerdo de delegación debe determinar el alcance, contenido, condiciones y duración de ésta, así como el control que se reserve la Administración delegante y los medios personales, materiales y económicos que esta transfiera.

⁵² Article 28 LRBRL. Los Municipios pueden realizar actividades complementarias de las propias de otras Administraciones Públicas y, en particular, las relativas a la educación, la cultura, la promoción de la mujer, la vivienda, la sanidad y la protección del medio ambiente.

⁵³ 1. En su calidad de Administraciones públicas de carácter territorial, y dentro de la esfera de sus competencias, corresponden en todo caso a los municipios, las provincias y las islas:

- a. Las potestades reglamentaria y de autoorganización. ...//...
- b. La presunción de legitimidad y la ejecutividad de sus actos. ..//..

8.0.1.1. La potestat administrativa.

Els privilegis i garanties converteixen a l' administració local en una "potentior persona" ⁵⁴, en un poder públic situat en posició de superioritat sobre els particulars.

Seguint a *Baena i Amador*⁵⁵, una de les idees centrals que defineixen la posició de l' administració és la recerca de l' equilibri entre les seves prerrogatives i les garanties dels ciutadans. A través del principi de legalitat, opera la submissió al dret del poder públic. Això, tècnicament es tradueix a través de l' habilitació per l' acció, que la legislació fa a l' administració, donant-li poders jurídics. La potestat en termes generals, és aquella situació de poder que habilita a favor de l' interès general al seu titular per imposar conductes a tercers, mitjançant la constitució, modificació, o extinció de relacions jurídiques o mitjançant la modificació de l' estat material de les coses. En definitiva, el poder públic és per l' administració el conjunt de potestats que l' ordenament jurídic li atribueix. L' acció administrativa no és altre cosa que l' exercici de potestats administratives, que crearan, modificaran o extingiran relacions jurídiques concretes.

No podem acabar aquesta aproximació, referent a com l' administració local exerceix les seves competències en qualsevol matèria, com també en relació al fet religiós, sense parlar del principi d' autotutela. El caràcter de poder públic de qualsevol administració es manifesta especialment en aquest principi, de manera que l' administració pot declarar per ella mateixa l' eficàcia vinculant de les seves situacions jurídiques o imposar aquestes declaracions mitjançant l' execució forçosa. L' autotutela doncs, implica que la declaració administrativa que defineix una situació jurídica nova crea immediatament aquesta situació, (autotutela declarativa), que si el particular no compleix amb la declaració de l' administració, aquesta pot executar coactivament tal decisió (autotutela executiva)⁵⁶.

8.0.1.2. L' acte administratiu

Segons la definició de *Zanobini*⁵⁷ "l' acte administratiu es tota declaració de voluntat, de judici, de coneixement o de desig realitzat per l' administració pública en

⁵⁴ BAENA DEL ALCAZAR, MARIANO; AMADOR MUÑOZ, LUIS (1996). *Curso de actos y procedimiento administrativo* (2ª ed., pàg. 28). IAAP. Consejería de Gobernación. Junta de Andalucía.

⁵⁵ BAENA DEL ALCAZAR, MARIANO; AMADOR MUÑOZ, LUIS (1996). op. cit..

⁵⁶ BAENA DEL ALCAZAR, MARIANO; AMADOR MUÑOZ, LUIS (1996). op. cit.

⁵⁷ ZANOBINI GUIDO, (1954). *Curso de derecho administrativo*, traducción de Masnatta y Ponce. Buenos Aires. Ediciones Arayú.

l' exercici d' una potestat administrativa diferent de la potestat reglamentaria". L' acte administratiu afecta als dos elements essencials de les relacions administratives; l' administració i l' administrat. Efectivament, per l' administració pública l' acte administratiu constitueix l' instrument a través del qual expressa la seva voluntat i pot complir diverses funcions que té atribuïdes. Per l' administrat, representa el vehicle fonamental de la seva relació amb l' administració, a través del qual experimentarà beneficis o inconvenients en la seva situació jurídica o en els seus drets o interessos.

Els actes administratius admeten nombroses classificacions, que no és l' objecte d' aquest treball explicar, només cal tenir present que un acte administratiu perquè sigui considerat com a tal, ha de ser dictat per una Administració Pública, el seu contingut ha de ser lícit, determinat, adequat a la seva finalitat, que normalment adopta la forma escrita i és important la seva motivació.

Els actes administratius es presumeixen vàlids i produeixen els seus efectes, per tant, poden ser aplicats des de que es dicten a excepció dels casos que el propi acte disposi el contrari, o bé es dedueixi del seu propi contingut, o sigui necessari, conforme a les normes aplicables, l' aprovació d' un òrgan superior, la notificació o la publicació.

Excepcionalment, els efectes d' un acte administratiu poden començar en un moment anterior a aquell que es va dictar, atorgant-li l'eficàcia retroactiva. També pot quedar en suspens, en virtut d' una decisió de l' administració o dels Tribunals, adoptada en determinats procediments.

L' acte administratiu potser invàlid quan infringeixi greument l' ordenament jurídic. Hi ha dues classes d' invalidesa de l' acte; la nul·litat de ple dret i l' anul·labilitat. L' acte invàlid serà sempre simplement anul·lable, menys quan siguin concurrents alguns dels supòsits de nul·litat de ple dret establerts a la Llei. La nul·litat de ple dret es produeix quan l' acte incorre en vicis molt greus, si bé es necessari que els mateixos estiguin recollits expressament en una Llei com a causa de nul·litat de ple dret.

La regla general, per tant, és l' anul·labilitat de l' acte. No obstant, quan els vicis del mateix són d' escassa importància i no afecta al contingut de la decisió final, l' acte és plenament vàlid i produeix tots els seus efectes malgrat les irregularitats comeses.

Per acabar aquest epígraf, hem de comentar succintament la figura del silenci administratiu. Efectivament, els ciutadans tenen un notable interès en que l' Administració resolgui les seves peticions per un doble motiu. En primer lloc, per obtenir allò que s' ha sol·licitat, si la resolució és positiva i en segon lloc, si la resolució és negativa, per poder recorre contra ella, perquè sense acte administratiu no hi ha possibilitat de recurs, ni administratiu ni jurisdiccional.

La institució del silenci administratiu tracte precisament de resoldre la situació que es planteja quan l' Administració no ha contestat expressament al sol·licitant. D'aquesta manera es soluciona l' inconvenient que es derivaria al peticionari davant d' una situació que no hagués obtingut el que demanava, però tampoc se li permetés recorre davant d' altres autoritats per obtenir-ho. El silenci administratiu, pot produir, segons els casos efectes favorables o desfavorables, pel sol·licitant. En cas que les normes aplicables no diguin res, jugarà normalment el silenci positiu. Per últim, perquè la sol·licitud de l' interessat es consideri estimada o desestimada, no n' hi ha prou amb el transcurs del termini per a resoldre, essent necessari sol·licitar la certificació d' acte presumpte i esperar l' expedició d' aquesta certificació o deixar passar vint dies des de la sol·licitud.

8.0.1.3. La potestat reglamentària

L' administració local, igual que l' Administració de l' Estat, té potestat reglamentària ⁵⁸. Les entitats locals tenen facultat per dictar normes vinculants de caràcter general amb força obligatòria.

El reglament pot definir-se com aquella disposició de caràcter general que dicten les Corporacions locals, dins de l' àmbit de les seves respectives competències i que són obligatòries en el territori on se desenvolupa la seva jurisdicció. Entre ordenança i reglament no existeix cap distinció que no sigui de caràcter semàntic, ja que a la pràctica tenen un sentit homòleg com a manifestació típica de la potestat normativa de les entitats locals.

La capacitat normativa de les entitats locals, té un marc dins el qual es defineix la seva dimensió. Cal per tant, establir els límits on es pot desenvolupar aquesta manifestació de potestat. En primer lloc, el respecte al principi de jerarquia

⁵⁸ Real Decreto Legislativo 781/1986, de 18 de abril por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales vigentes en materia de régimen local. Artículo 55. En la esfera de su competencia, las Entidades locales podrán aprobar Ordenanzas y Reglamentos, y los Alcaldes dictar Bandos. En ningún caso contendrán preceptos opuestos a las leyes.

normativa segons el qual l' ordenança mai podrà contravenir el contingut normatiu d' una norma de rang superior. En segon lloc, el principi de competència, segons el qual les entitats locals únicament poden regular aquells aspectes pels que tenen atribuïda legalment competència. En tercer lloc, el principi de territorialitat en virtut del qual les ordenances i reglaments únicament tindran força obligatòria en el terme municipal.

La potestat normativa de les Entitats Locals, pot adoptar diferents formes i manifestacions, que no és l' objecte d' analitzar en aquest treball, només recordar que les ordenances o reglaments emanen dels òrgans corporatius de l' Ajuntament i que la manifestació típica de la capacitat normativa de l' Alcalde és el Ban, aquest últim pot ser autònom, que es dicta dins les competències pròpies de l' Alcalde o de execució dels acords corporatius.

Per últim, el text refós de les disposicions vigents en matèria de regim local, preveu la coercibilitat dels reglaments o ordenances recordant que la seva infracció comportarà l' imposició de multes⁵⁹.

8.0.2. Estructura sociològica de les ciutats de Girona i Salt segons l' origen i la religió. Els centres de culte a la demarcació.

Un dels factors socials més rellevants dels últims anys, és la verificació del pluralisme religiós com a conseqüència lògica dels processos d' assentament dels immigrants. Per comprovar-ho, només cal donar una ullada a les dades que tot seguit s' exposen, extretes de l' Institut d' Estadística de Catalunya⁶⁰.

En el quadre següent es pot observar que a la població de Salt, l' immigració arriba a la xifra del 41,77%. Aquesta realitat empírica ha canviat la fisonomia de la població de Salt en molts dels seus aspectes, també en l' aspecte religiós com a conseqüència natural de les diverses formes de buscar la transcendència humana que tenen les diferents cultures i que generen la diversitat religiosa.

⁵⁹ Artículo 59. Las multas por infracción de Ordenanzas no podrán exceder, salvo previsión legal distinta, de 25.000 pesetas en Municipios de más de 500.000 habitantes; de 15.000 pesetas en los de 50.001 a 500.000; de 10.000 pesetas en los de 20.001 a 50.000; de 5.000 pesetas en los de 5.001 a 20.000, y de 500 pesetas en los demás Municipios.

⁶⁰ http://www.ddgi.cat/xifra/menu_mun.asp

Característiques de la població
Població segons nacionalitat i sexe
Salt, codi INE: 17155
Any: 2009 (Continents)

Àmbit geogràfic	Homes	Dones	Total
Total Espanyols	8.643	8.817	17.460
Àfrica	5.574	3.049	8.623
Amèrica	1.022	1.302	2.324
Àsia	384	212	596
Europa	509	473	982
Resta del mon	0	0	0
Total Estrangers	7.489	5.036	12.525
Total població	16.132	13.853	29.985

Font de les dades: Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). Padró Continu

A la població de Salt hi ha segons el registre d' entitats religioses del Ministeri de Justícia, 6 comunitats catòliques i 2 confessions minoritàries; la Comunitat Islàmica de Salt que professa la religió musulmana i l'Església de Déu centre cristià, fe, esperança i amor de Salt, que és una confessió evangèlica.

Existeixen moltes més entitats que sota la rubrica d' entitats culturals s' han inscrit en el registre d' associacions de la Conselleria de Justícia, és el cas de l' associació cultural Gurudwara Kalngidhar que professen el sikhisme. En aquest cas, no es mostren com a comunitat religiosa, sinó com a associació cultural, donat que consideren que tenen menys traves a l' hora de sol·licitar un centre de culte, per exemple. Aquesta situació no és única a la població de Salt, existeixen més de cent entitats islàmiques que sota la denominació d' entitat cultural, s' han inscrit en el Registre d' Associacions de la Conselleria de Justícia ⁶¹. Cal recordar que el Consell Islàmic i Cultural de Catalunya o l' associació Ibn Batuta, que es dedica a la formació d' Imans i l' integració social de musulmans, adquireixen la forma d'associació cultural.

A la població de Girona la població immigrant representa un 20,67% tal com es reflexa a la taula següent:

⁶¹ SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. Pàg. 289 op. cit.

Característiques de la població
Població segons nacionalitat i sexe
 Girona, codi INE: 17079
 Any: 2009 (Continents)

Àmbit geogràfic	Homes	Dones	Total
Total Espanyols	36.420	39.883	76.303
Àfrica	3.620	1.976	5.596
Amèrica	3.484	4.227	7.711
Àsia	757	417	1.174
Europa	2.879	2.521	5.400
Resta del mon	1	3	4
Total Estrangers	10.741	9.144	19.885
Total població	47.161	49.027	96.188

Font de les dades: Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). Padró Continu

Aquest percentatge es troba lluny de la població immigrada que viu a Salt. Tot i que la ciutat de Girona i el poble de Salt tenen una clara interrelació per la proximitat i la tradició, són dues poblacions pràcticament contigües on hi ha un clar moviment de persones i mercaderies. Girona té 11 confessions religioses inscrites en el RER, de les quals 2 són de religió musulmana i 9 evangelistes. També hi ha 48 entitats religioses catòliques. A la demarcació del Gironès en el seu conjunt, es poden comptar fins a 12 confessions religioses diferents. Això dóna una idea de la diversitat existent en la població immigrada des dels diferents continents del planeta en quan a necessitats de centres de culte, com també dóna una idea aproximada de les qüestions relatives al fet religiós que les Administracions Locals han d'afrentar. Concretament hi ha 202 centres de culte. 166 catòlics, 15 evangèlics, 9 islàmics, un dels testimonis de Jehovà, un budista, dos hinduistes, dos ortodoxes, dos de l'església adventista, un de l'església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies, un de la fe Bahà'í, un Sikhisme i un classificat com altres segons les dades següents de la Generalitat de Catalunya ⁶².

⁶² Mapa de les religions de Catalunya. Departament de la Vicepresidència. http://www20.gencat.cat/docs/Departament_de_la_Vicepresidencia/Arees%20d%20actuacio/Afers%20religiosos/Direccio%20General%20d%20afers%20religiosos/Recursos/mapa_religions_catalunya/Taula%20comparatives%20religions_comarques.pdf

Comarca del Gironès	2010
Centres de culte catòlics*	166
Esglésies Evangèliques	15
Islam	9
Testimonis cristians de Jehovà	1
Budisme	1
Hinduisme	2
Esglésies Ortodoxes	2
Església Adventista del Setè Dia	2
Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies	1
Fe Bahà'í	1
Sikhisme	1
Taoisme	
Judaisme	
Altres	1
TOTAL TOTES LES RELIGIONS	202

Actualment, l' associació Iglesia Cristo, la Cruz y el Hombre ha sol·licitat una llicència a l' Ajuntament de Girona per poder obrir una església evangèlica al carrer Santa Eugènia. És una petició per un local situat als baixos d' un edifici d' aquests carrer. La petició està en exposició pública per si algú vol presentar al·legacions. Un cop acabi el període d' exposició pública, l' Ajuntament haurà d' estudiar el projecte presentat per l' associació, resoldre les al·legacions en cas que n'hi hagi i informar favorablement o desfavorablement a l' obertura d' aquesta activitat religiosa de conformitat en la llei, els reglaments i ordenances que afectin la realització d' aquesta activitat.

En definitiva, es pot comprovar que el mapa religiós de la demarcació de Girona és un exemple viu de la realitat pluralista del fet religiós que existeix a Catalunya. Per això, calia una regulació que Catalunya ja ha abordat a través de la Llei de Cultes del 2009, i que els Municipis mitjançant els instruments per exercir la potestat administrativa han anat perfilant a mesura que la realitat els hi ha plantejat la problemàtica de la diversitat, en relació al fet religiós.

8.0.3. Actes administratius, ordenances i reglaments que incideixen en el fet religiós.

Anem ara a fer un recorregut pels actes administratius, ordenances i reglaments que els ajuntaments de Girona i Salt, han dictat per regular el fet religiós, en alguna de les vessants que les entitats locals poden afectar a través de

la seva regulació, atès que la llibertat religiosa i de culte és un dret fonamental reconegut per l' article 16 de la Constitució, regulat per la Llei Orgànica 7/1980 del 5 de juliol de llibertat religiosa, establint com a únic límit d' aquesta “ *la protecció del dret dels altres a l' exercici de llurs llibertats públiques i drets fonamentals, així com la salvaguarda de la seguretat, la salut i la moralitat pública, elements constitutius de l' ordre públic protegit per la llei en l' àmbit d' una societat democràtica*”⁶³.

Per tal que aquest mandat legal de protecció als altres sigui possible, l' ordenament jurídic articula un mecanisme, un procediment que comença en l' article 105 ⁶⁴ de la CE quan expressa que la llei regularà l' audiència dels ciutadans, l' accés d' aquests als arxius, registres administratius i el procediment per produir els actes administratius.

Aquesta situació queda regulada a la Llei 30/1992 de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, que com assenyalava a la seva exposició de motius: “*...regula el procediment administratiu comú, d' aplicació general a totes les Administracions Públiques i fixa les garanties mínimes dels ciutadans respecte de l' activitat administrativa*”.

Dit això, el procediment administratiu pot iniciar-se de dues formes possibles, d' ofici o per sol·licitud de la persona interessada ⁶⁵. Quan s' inicia a instància de part, la sol·licitud ha de revestir un determinat contingut, descrit a l' article 70 de la pròpia llei, segons el qual les sol·licituds hauran de contenir, en primer lloc, el nom i cognoms de l' interessat o , en el seu cas, de la persona que el representi, així com l' identificació del mitjà preferent o el lloc que s' assenyali a efectes de notificacions. A més, la sol·licitud ha de contenir els fets, raons i petició en que es concreti amb tota la claredat la sol·licitud, el lloc, la data i la signatura del sol·licitant o certificat acreditatiu de l' autenticitat de la seva voluntat expressada per qualsevol mitjà. Per últim, l' òrgan o l' unitat administrativa a la qual va dirigida la sol·licitud.

⁶³ Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa. Article 3.

⁶⁴ Article 105 CE.

La Ley regularà:

- a) La audiencia de los ciudadanos, directamente o a través de las organizaciones y asociaciones reconocidas por la ley, en el procedimiento de elaboración de las disposiciones administrativas que les afecten.
- b) El acceso de los ciudadanos a los archivos y registros administrativos, salvo en lo que afecte a la seguridad y defensa del Estado, la averiguación de los delitos y la intimidad de las personas.
- c) El procedimiento a través del cual deben producirse los actos administrativos, garantizando, cuando proceda, la audiencia del interesado.

⁶⁵ Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. Artículo 68.

Per realitzar aquest treball hem demanat a l' Ajuntament de Girona les entrades de l' any 2009 al registre general relacionades amb els fet religiós ⁶⁶. Totes elles, per a ser admeses complien amb el contingut abans esmentat. Han estat 137 peticions, de les quals 81 eren de l' Església catòlica, comptant confraries com la de Jesús crucificat que demanen autorització per la cavalcada de Reis 2010, o la junta de confraries que demana autorització per la professor de Setmana Santa amb els Manaies de Girona al capdavant, fins a les Germanes Dominiques de l' Anunciata que sol·liciten l' exempció de l' impost sobre bens immobles.

De la comunitat Musulmana hi ha 9 peticions que van des de la sol·licitud de dades d' empadronament de diverses nacionalitats, fins la petició d' ús del pavelló municipal de Palau o els serveis de la policia municipal per a la celebració de la festa Islàmica.

L' Església Cristiana Adventista del setè dia i altres comunitats evangelistes en el seu conjunt han registrat 15 peticions a l' Ajuntament, que van des de l' autorització per a realitzar una activitat al carrer, fins la petició d' obertura d'un centre de culte o un canvi de domicili fiscal.

Altres peticions han estar sol·licitades per particulars per realitzar un casament al carrer, circular pel barri vell com conseqüència d' un casament, aprofitar les instal·lacions esportives per realitzar un bateig, etc.

Com es pot comprovar el ventall de possibilitats relacionades amb el fet religiós és bastant extens, també cal incloure-hi les sol·licituds que realitzen altres Administracions com el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, que donà trasllat de l' acord de la comissió territorial de patrimoni del 5 de desembre de 2008, on es projecte l' obertura dels finestrals nord i es fa proposta de modificació del vitrall de la Catedral de Girona, o quan la Direcció General de Prevenció i Extinció d' incendis i salvament, en ús de les seves competències tramet informe a l' Ajuntament sobre el projecte que aquest té endegat per atorgar o denegar un centre de culte.

Són moltes i molt variades les sol·licituds que arriben a un Ajuntament relacionades amb el fet religiós, atenent a les competències que aquests exerceixen en matèries transversals que recullen el fet religiós com un fet natural dins d' aquella competència (urbanisme, seguretat, etc.). El que cal esmentar, és que en ocasions es considera fet religiós, des del punt de vista de la classificació que fa el propi

⁶⁶ Es pot veure a l' Annex III.

Ajuntament, demanar un gual quan el sol·licitant és una comunitat o confessió religiosa, n'és un exemple l' escrit referent a la sol·licitud d' un gual que va realitzar la Congregació de Missioneres del Cor de Maria, es a dir, que atenent el subjecte entenen com a fet religiós situacions de total normalitat que no caldria classificar-les dins d' aquest epígraf.

Totes aquestes sol·licituds estan immerses dins d' un procediment que vol donar garanties al ciutadà respecte l' actuació de l' administració, i que acaba en una resolució favorable o desfavorable als interessos del peticionari. Per arribar a resoldre, la llei de procediment administratiu estableix uns elements de garantia, dins del que s' anomena fases del procediment. Cal fer esment aquí, de la fase d' instrucció. Té per objecte la determinació, el coneixement i comprovació de les dades en virtut de les quals ha de pronunciar-se la resolució administrativa, i molt especialment dels actes d' instrucció que donen participació al ciutadà, com són les al·legacions, l' audiència a l' interessat i la informació pública.

En les al·legacions és el propi interessat ⁶⁷ el que aportarà elements de judici que l' administració haurà de considerar per la seva resolució ⁶⁸. L' audiència de l' interessat garanteix el principi de seguretat jurídica reconeguda a l' article 9 de la CE. Només es pot obviar aquest tràmit quan hi ha una renúncia expressa al tràmit o quan no s' incorpora a l' expedient cap més fet, ni al·legació ni proves que les ja presentades pel propi interessat ⁶⁹. A través de la informació pública es fa saber als administrats que s' està tramitant un procediment concret, amb la finalitat de que qualsevol persona pugui presentar al·legacions. El que es pretén és, bàsicament, la col·laboració ciutadana.

En els diferents expedients que s' inicien a instància de part o d' ofici relacionats amb el fet religiós, la participació ciutadana, mitjançant les eines que la legislació de procediment administratiu atorga, es fa imprescindible. Això es degut, al nostre entendre a dues qüestions: la primera ⁷⁰, que l' exercici de la religió facilita la integració dels estrangers a la nostre societat i suposa una aspecte fonamental per a

⁶⁷ Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. Artículo 31.

⁶⁸ Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. Artículo 79.1 y 89.1.

⁶⁹ Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. Artículo 84.3 y 4.

⁷⁰ Extreta de la Resolución de 17 de abril de 2001, de la Delegación del Gobierno para la Extranjería y la Inmigración.

la convivència democràtica. La segona, que els dubtes, intransigències o altres manifestacions de la malfiança en relació al fet religiós, s'han de poder vehicular a través de la participació ciutadana.

També cal esmentar les diverses maneres d' acabar un procediment, la resolució és el mode normal d' acabament. Cal destacar, que la llei ⁷¹ exigeix que la resolució ha de decidir totes les qüestions plantejades pels interessats i aquelles altres que derivin de l' expedient.

Per altra banda, com ja hem vist, les entitats locals tenen potestat reglamentària a través dels Bans i de les ordenances o reglaments. No hem trobat en els Ajuntaments estudiats masses referències al fet religiós, o com a mínim no en relació a la importància que aquest fenomen creixent té a la societat actual.

Inicialment, relacionarem les ordenances i reglaments estudiats de l' Ajuntament de Salt ⁷², en les quals no hi hem trobat cap menció expressa del fet religiós. Seguidament, passarem a detallar les ordenances en les que es fa menció d' alguna manera a la pluralitat religiosa. Després procedirem a fer el mateix amb les ordenances i reglaments de l' Ajuntament de Girona ⁷³. Hem analitzat de l' Ajuntament de Salt, les ordenances següents: ordenança municipal reguladora de soroll i vibracions, ordenança reguladora de guals, reserva d' espai a la via pública i accessos per a l' entrada i sortida de vehicles, ordenança municipal d' obertura d' establiments i control d' activitats amb incidència ambiental, reglament d' ús de les instal·lacions esportives municipals, reglament de règim dels mercats a la via pública, reglament d' ús de les instal·lacions de l' Ateneu d' Entitats de la Coma Cros. En cap d' elles es recull, encara que sigui sucintament, res en relació al fet religiós. Hem de dir, que a diferència de l' Ajuntament de Girona, l' Ajuntament de Salt, no entén com a fet religiós les resolucions d' actes que es podrien classificar de normals per la convivència, encara que el subjecte peticionari sigui una entitat religiosa o es faci en nom d' una confessió. Ens referim a temes tan dispersos com demanar un gual, una llicència per treure runa, una denúncia per sorolls, etc.

Hem trobat que a través de la disposició addicional segona de l' ordenança municipal, de les activitats i dels establiments de concurrència pública, l' Ajuntament de Salt regula els centres de culte ⁷⁴, això no obsta perquè se'ls hi apliqui el règim de

⁷¹ Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común. Artículo 89.1.

⁷² <http://www.viladesalt.cat/default.asp>

⁷³ <http://www.girona.cat/ajuntament/ordenances/>

⁷⁴ Disposició addicional segona.-Centres de culte

llicència municipal ambiental com qualsevol altre activitat de concurrència pública, com ens hem referit en apartats anteriors, es a dir, que tampoc marca una clara diferència del fet religiós amb qualsevol altre activitat.

En el reglament del cementiri municipal de Salt trobem una menció a la diversitat religiosa, quan en el seu article 4 es refereix: “*Els ministres o representants de confessions religioses o d’entitats legalment reconegudes podran disposar el que creguin convenient per a la celebració dels enterraments d’acord amb les normes aplicables a cadascun dels casos, dins del respecte degut als difunts*”.

La ordenança fiscal i ordenança general de preus públics pel 2010, diu que estaran exempts els immobles regulats a les diferents lletres de l’apartat 1 de l’article 62 del Reial Decret Legislatiu 2/2004 de 15 d’ abril, pel qual s’ aprova el text refós de la Llei reguladora d’hisendes locals. A la lletra c) de l’ esmentat article, queden exempts de tributar per l’ IBI els immobles de l’ Església Catòlica i les demes Associacions confessionals no catòliques legalment reconegudes, amb les que s’estableixin els Acords de cooperació que preveu l’article 16 de la Constitució, en els termes del corresponent Acord.

Hem analitzat també, diverses ordenances de l’ Ajuntament de Girona per comprovar si en alguna d’ elles, tracten el fet religiós com un fet singular. Concretament hem analitzat les ordenances i reglaments següents: ordenança general de convivència ciutadana i via pública, ordenança municipal reguladora de guals i reserves, ordenança municipal de gestió de runes i residus de la construcció, ordenança reguladora de les condicions d’ instal·lacions de determinats establiments públics dedicats a la restauració, espectacles o activitats recreatives, ordenança tecnosanitària sobre condicions higièniques dels establiments i parades que venen aliments a la via pública, reglament regulador de les institucions de la participança i

1. Aquesta Disposició Addicional té per objecte la regulació de les condicions de construcció i d’establiment dels centres de culte contemplats per la Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa, pel Reglament d’Organització i Funcionament del Registre d’Entitats Religioses, aprovat pel Real Decret 142/1981, de 9 de gener, o normes que les substitueixin.

2. El centres de culte s’han d’emplaçar en edificis aïllats sense cap altre ús, i que comptin a una superfície mínima de 200 m2 construïts.

3. La construcció d’edificacions de nova planta i l’execució d’obres en edificis ja existents, destinats a centres de culte d’entitats religioses resten sotmeses a les llicències d’obres, de primera utilització i de modificació d’ús regulades a les normes urbanístiques del PGOU.

4. A la sol·licitud de llicències d’obres i de modificació d’ús, a més de la documentació que exigeixen les normes urbanístiques del PGOU, s’hi ha d’acompanyar certificació, lliurada per l’òrgan competent del Ministeri de Justícia, en la que es faci constar que l’entitat que ha de ser titular del centre de culte està degudament inscrita en el Registre d’Entitats Religioses.

5. Per a la primera utilització dels centres de culte, prèviament o simultàniament a l’execució de les obres corresponents a la llicència d’obres o de modificació d’ús, serà d’aplicació el règim de llicència municipal ambiental, sens perjudici que no siguin exigibles les dades ni la documentació que no siguin pròpies dels centres de culte.

de la gestió de conflictes. En cap d'elles es tracte de manera diferent el fet religiós, però des de la perspectiva de l'Ajuntament, unes obres de construcció executades en un centre de culte o un gual demanat per una confessió religiosa, com hem esmentat anteriorment, tenen la consideració de sol·licitud relacionada amb el fet religiós, tot i que l'ordenança que s'hagi d'aplicar no digui res sobre la qüestió religiosa. No obstant, podem dir que és una simple forma de classificació dels actes administratius.

En altres ordenances i reglaments que hem analitzat de l'Ajuntament de Girona, sí que hem pogut trobar referències expresses o implícites al fenomen religiós. Així, podem trobar en el reglament de regim intern del Consell Escolar – Consell Municipal d'educació de Girona, un indicatiu respecte de les manifestacions que puguin provocar desigualtats provenint del context social, econòmic i cultural de l'alumnat. El Consell Escolar Municipal-Consell Municipal d'Educació de Girona, ha d'ésser consultat per les administracions educatives, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i l'Ajuntament sobre les qüestions relacionades amb l'ensenyament no universitari en l'àmbit municipal. El Consell Educatiu podrà requerir tota la informació i el suport tècnic que li calgui per a la seva activitat, d'acord amb allò que disposen els articles 18 i 20, respectivament, de la Llei 25/85 dels consells escolars. No s'ha d'oblidar, que el Consell, té un caràcter d'organisme eminentment participatiu de la comunitat educativa local.

En l'ordenança reguladora de la intervenció municipal en les activitats en general, classifica com activitat de l'annex II el centres de culte amb una capacitat inferior a 100 persones. Així, es regula l'activitat del centre de culte com una activitat classificada, comparada a farmàcies, saló d'estètica o perruqueries, oficines bancàries, etc.

Respecte als cementiris, hi ha un reglament i una ordenança. El primer, és el reglament dels cementiris municipals de l'any 1995 que no fa cap menció a la llibertat de cultes, la segona és l'ordenança general sobre la prestació dels serveis funeraris en el municipi de Girona de l'any 1998, que en el seu article 6 ja esmenta: *“Els serveis funeraris restaran sotmesos en tot cas a la Llei de serveis funeraris i, de forma especial, a la normativa estatal i autonòmica en matèria de cementiris, policia sanitària mortuòria, extracció d'òrgans, llibertat de cultes i protecció de consumidors i usuaris”*, i respecte als drets dels usuaris en l'article 24, diu: *“ rebre els serveis en condicions de respecte a la intimitat, a la dignitat, a les conviccions religioses,*

filosòfiques o culturals i al dolor de les persones afectades". L' Ajuntament de Girona demostra certa sensibilitat respecte el fet religiós relacionat amb la mort.

L' ordenança fiscal i de preus públics del 2010, hi trobem que l' Ajuntament de Girona exempcionava de pagament de l' Impost sobre bens immobles (IBI) l'Església Catòlica, en els termes de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre afers econòmics, així com, a les Associacions confessionals no catòliques legalment reconegudes amb les que s'estableixin els Acords de cooperació que preveu l'article 16 de la Constitució, en els termes del corresponent Acord. En definitiva recull el mandat que el text refòs de la llei reguladora d' hisendes locals, realitza a l' article 62 i que també hem vist a l' Ajuntament de Salt.

Paral·lelament a les matèries competencials en les que es projecte el factor religiós, convé recordar que hi ha altres formes de col·laboració amb les confessions i comunitats religioses, com són els convenis. Aquests convenis de col·laboració són administratius i el seu contingut té una mirada programàtica de caràcter transversal, però poden ser un instrument de reconeixement a la creixent diversitat religiosa. Tenim exemples en el marc autònom. La Direcció General d' Afers Religiosos, ha realitzat convenis de col·laboració amb el Consell Evangèlic, la Comunitat Israeliana, el Consell Islàmic, i inclòs amb la Lliga per la laïcitat. L' administració local dins de l'àmbit de les seves competències, també té experiència en subscriure convenis de col·laboració sobretot amb l' Església catòlica. La forma convencional és una altra manera d' articular usos o de protegir el patrimoni. En aquest sentit trobem com a exemple els convenis d' ús entre l' Ajuntament de Girona i les religioses benedictines del Monestir de Sant Daniel de les Comarques Gironines, per la restauració i conservació d' edificis de valor patrimonial i cultural, així com també, amb la confraria dels Dolors de Girona per conservar i restaurar l' església dels Dolors. Els pactes es basen en cessions a favor de l' Ajuntament perquè pugui fer ús de l' interior de l' edifici amb la finalitat de que el claustre sigui gaudit per la ciutadania, atesos els valors patrimonials i artístics que aquest recintes posseeixen. Tot fa pensar que la manera convencional, serà en un futur no massa llunyà una de les formes predominants per articular dins del territori municipal el factor religiós.

9. CONCLUSIONS

En els objectius plantejats a la introducció d' aquest treball, hem fet referència a com s' articulen les declaracions de voluntat de l' administració local, en relació a les peticions dels ciutadans relacionades amb el fet religiós; la incidència de la potestat reglamentaria dels Ajuntaments, posant com exemple els municipis de Girona i Salt, així com també quines actuacions poden quedar sota l' autonomia local.

Després de realitzar el present treball, el primer que centra l' atenció és que les administracions locals, vehiculen en el marc de les seves competències la diversitat religiosa que el fenomen migratori, principalment, ha provocat a la societat contemporània.

Respecte a com s'articulen les declaracions de voluntat de l'administració local en relació a les peticions dels ciutadans, hem pogut comprovar que no hi ha cap diferència en com es tracten els altres actes administratius. Aquest fet, s'ha de llegir amb clau de normalitat, atès que demostra que la diversitat religiosa és tractada en els nostres Ajuntaments aplicant els principis d'igualtat i no discriminació. Llavors hem pogut comprovar que els Ajuntaments, no poden posar més limitacions a la llibertat religiosa i de culte que les proposades a les lleis i reglaments de l' Estat o de les Comunitats Autònomes.

Hem vist que la llibertat religiosa i el dret de culte és un dret fonamental, que l'ha de protegir tota l' estructura jurídica de l' Estat : des de les Lleis Orgàniques fins les Ordenances municipals. Enfront però, hi ha unes limitacions que l' administració local ha de gestionar, limitacions que pretenen garantir la coexistència del dret a l' exercici de la llibertat religiosa i de culte en les seves diferents manifestacions, que són objecte de regulació a la Llei Orgànica de llibertat religiosa.

Hem comprovat que l'Estat i les Comunitats Autònomes d' acord amb els principis constitucionals, han desenvolupat les matèries que en l'àmbit estricte de les seves competències han estat objecte de regulació detallada. Des de la vessant Autònoma, veiem com l'article 161 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, reserva competències exclusives a favor de la Generalitat en un sentit més instrumentalista i institucional, que acota l'àmbit de les entitats religioses i la regulació dels

mecanismes necessaris de col·laboració i de cooperació per a l'adequat exercici de les seves activitats.

En tot aquest marc de regulació constatem que són, precisament, les administracions locals catalanes les entitats dipositàries dels continguts religiosos, els quals, si bé han estat regulats a través de les normes dictades per altres administracions, són precisament elles les que han de mantenir una relació directa, sense intermediació amb els agents de la societat que porten a la pràctica el fet religiós i l'exercici de la llibertat d'aquest dret en tota la seva expressió.

Respecte a les experiències dels municipis de Girona i Salt, hem vist que els Ajuntaments són tributaris de moltes competències que en ocasions toquen el fet religiós de forma tangencial, que les ordenances i reglaments només entren a regular el factor religiós, quan topen en la seguretat dels propis congregats o la molèstia a terceres persones. Hem d'exceptuar els temes relacionats amb la mort, els cementiris i serveis funeraris, els quals són l'activitat més regulada reglamentàriament des del punt de vista de llibertat de culte que hem trobat en els dos Ajuntaments estudiats. La seva significació segurament, no va més enllà de posar en connexió la religió i la transcendència humana, que és vigent gairebé a totes les cultures.

En relació a l'autonomia local, hem examinat la regulació de l'exercici de l'activitat religiosa i la garantia del lliure exercici d'aquest dret des d'àmbits diversos com : la seguretat, l'urbanisme, els serveis socials, els cementiris i els serveis funeraris, entre altres. Normalment, la regulació del fet religiós s'ha fet en clau generalista, com una activitat més, sense entrar en la singularitat social que el fenomen religiós comporta. D'aquí la importància de la nova llei catalana 16/2009 de llibertat de cultes.

Volem posar de manifest que el fet religiós és un dels aspectes de l'activitat individual i social que en el seu itinerari evolutiu, aboca tots aquests sediments a la fortuna de la gestió de les administracions locals, les quals, en els diferents àmbits de la seva competència i respectant aquests continguts ja regulats per altres administracions, adopten les mesures normatives i d'actuació pertinents per tal de garantir la pràctica adequada del lliure exercici de l'activitat religiosa, la coordinació institucional i, en darrera instància, la salvaguarda del principi de cooperació amb les Comunitats Autònomes i l'Estat.

En definitiva, s'han estudiat les respostes adoptades per part d'aquests municipis plasmades mitjançant la potestat reglamentària, que vol regular la pràctica de les diferents actuacions i manifestacions plurals i diverses que conformen el fet religiós, sota el respecte dels principis constitucionalment reconeguts.

Per tant, per acabar hem de dir que els ens locals, en l'exercici de la seva autonomia i en l'àmbit de la seva potestat reglamentària i d'actuació, perfilen la regulació del fet religiós dels diferents àmbits reservats a l'autonomia local, això sí, sempre dins el marc que dibuixen els diferents àmbits de competència que es regula a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local i legislació autonòmica de desenvolupament, principalment pel Decret Legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, amb caràcter general i altres disposicions sectorials en particular. Sense oblidar la Llei 16/2009 de 22 de juliol, respecte la regulació per l' establiment dels centres de culte, ni la forma convencional com una de les formes possibles per articular dins del territori municipal el factor religiós.

7. Bibliografía

A) Normatives

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA DE 1978.

LEY ORGÁNICA 6/2006, DE 19 DE JULIO, DE REFORMA DEL ESTATUTO DE AUTONOMÍA DE CATALUÑA.

LEY ORGÁNICA 7/1980, DE 5 DE JULIO, DE LIBERTAD RELIGIOSA.

REAL DECRETO 142/1981, DE 9 DE ENERO, SOBRE ORGANIZACIÓN Y FUNCIONAMIENTO DEL REGISTRO DE ENTIDADES RELIGIOSAS.

LEY 24/1992, DE 10 DE NOVIEMBRE, POR LA QUE SE APRUEBA EL ACUERDO DE COOPERACIÓN DEL ESTADO CON LA FEDERACIÓN DE ENTIDADES RELIGIOSAS EVANGÉLICAS DE ESPAÑA.

LEY 25/1992, DE 10 DE NOVIEMBRE, POR LA QUE SE APRUEBA EL ACUERDO DE COOPERACIÓN DEL ESTADO CON LA FEDERACIÓN DE COMUNIDADES ISRAELITAS DE ESPAÑA.

LEY 26/1992, DE 10 DE NOVIEMBRE, POR LA QUE SE APRUEBA EL ACUERDO DE COOPERACIÓN DEL ESTADO CON LA COMISIÓN ISLÁMICA DE ESPAÑA.

INSTRUMENTO DE RATIFICACIÓN DEL ACUERDO ENTRE EL ESTADO ESPAÑOL Y LA SANTA SEDE SOBRE ASUNTOS ECONÓMICOS, FIRMADO EN CIUDAD DEL VATICANO EL 3 DE ENERO DE 1979.

INSTRUMENTO DE RATIFICACIÓN DEL ACUERDO ENTRE EL ESTADO ESPAÑOL Y LA SANTA SEDE SOBRE ASUNTOS JURÍDICOS, FIRMADO EL 3 DE ENERO DE 1979 EN LA CIUDAD DEL VATICANO

INSTRUMENTO DE RATIFICACIÓN DEL ACUERDO ENTRE EL ESTADO Y LA SANTA SEDE SOBRE ENSEÑANZA Y ASUNTOS CULTURALES, FIRMADO EN LA CIUDAD DEL VATICANO EL 3 DE ENERO DE 1979

LEY 7/1985, DE 2 DE ABRIL, REGULADORA DE LAS BASES DEL RÉGIMEN LOCAL

REAL DECRETO LEGISLATIVO 781/1986, DE 18 DE ABRIL POR EL QUE SE APRUEBA EL TEXTO REFUNDIDO DE LAS DISPOSICIONES LEGALES VIGENTES EN MATERIA DE RÉGIMEN LOCAL.

LEY 30/1992, DE 26 DE NOVIEMBRE, DE RÉGIMEN JURÍDICO DE LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS Y DEL PROCEDIMIENTO ADMINISTRATIVO COMÚN

DECRET LEGISLATIU 2/2003, DE 28 D'ABRIL, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI MUNICIPAL I DE RÉGIM LOCAL DE CATALUNYA

LLEI 16/2009, DEL 22 DE JULIOL, DELS CENTRES DE CULTE.

LLEI 20/2009, DEL 4 DE DESEMBRE, DE PREVENCIÓ I CONTROL AMBIENTAL DE LES ACTIVITATS.

LLEI 18/2009, DEL 22 D'OCTUBRE, DE SALUT PÚBLICA.

LLEI 12/2007, D'11 D'OCTUBRE, DE SERVEIS SOCIALS

LLEI 12/2009, DEL 10 DE JULIOL, D'EDUCACIÓ.

B) Ordenances i reglaments de l' Ajuntament de Salt.

ORDENANÇA MUNICIPAL REGULADORA DE SOROLL I VIBRACIONS.

ORDENANÇA REGULADORA DE GUALS, RESERVA D' ESPAI A LA VIA PÚBLICA I ACCESSOS PER A L' ENTRADA I SORTIDA DE VEHICLES.

ORDENANÇA MUNICIPAL D' OBERTURA D' ESTABLIMENTS I CONTROL D' ACTIVITATS AMB INCIDÈNCIA AMBIENTAL.

REGLAMENT D' ÚS DE LES INSTAL·LACIONS ESPORTIVES MUNICIPALS.

REGLAMENT DE RÈGIM DELS MERCATS A LA VIA PÚBLICA.

REGLAMENT D' ÚS DE LES INSTAL·LACIONS DE L' ATENEU D' ENTITATS DE LA COMA CROS.

ORDENANÇA MUNICIPAL, DE LES ACTIVITATS I DELS ESTABLIMENTS DE CONCURRÈNCIA PÚBLICA.

REGLAMENT DEL CEMENTIRI MUNICIPAL DE SALT.

ORDENANÇA FISCAL I ORDENANÇA GENERAL DE PREUS PÚBLICS PEL 2010.

C) Ordenances i reglaments de l' Ajuntament de Girona.

ORDENANÇA GENERAL DE CONVIVÈNCIA CIUTADANA I VIA PÚBLICA.

ORDENANÇA MUNICIPAL REGULADORA DE GUALS I RESERVES.

ORDENANÇA REGULADORA DE LES CONDICIONS D' INSTAL·LACIONS DE DETERMINATS ESTABLIMENTS PÚBLICS DEDICATS A LA RESTAURACIÓ, ESPECTACLES O ACTIVITATS RECREATIVES.

ORDENANÇA TECNICOSANITARIA SOBRE CONDICIONS HIGIÈNIQUES DELS ESTABLIMENTS I PARADES QUE VENEN ALIMENTS A LA VIA PÚBLICA.

REGLAMENT REGULADOR DE LES INSTITUCIONS DE LA PARTICIPANÇA I DE LA GESTIÓ DE CONFLICTES.

REGLAMENT DE REGIM INTERN DEL CONSELL ESCOLAR – CONSELL MUNICIPAL D' EDUCACIÓ DE GIRONA.

ORDENANÇA REGULADORA DE LA INTERVENCIÓ MUNICIPAL EN LES ACTIVITATS.

REGLAMENT DELS CEMENTIRIS MUNICIPALS.

ORDENANÇA GENERAL SOBRE LA PRESTACIÓ DELS SERVEIS FUNERARIS EN EL MUNICIPI DE GIRONA.

ORDENANÇA FISCAL I DE PREUS PÚBLICS DEL 2010

D) Obres i Manuals de Metodologia

DE DELÁS Y DE UGARTE, M. (COORD.) (2002). DRET ECLESIASTIC DE L' ESTAT. (2ª. ED.). BARCELONA: FUOC.

NAVARRO VALLS, R. (COORD.); FERRER ORTIZ, J.; FORNÉS, J.; GONZÁLEZ DEL VALLE, J.M.; LOMBARDÍA, P; LÓPEZ ALARCON, M.; VILADRICH, P.J. (1993). DERECHO ECLESIASTICO DEL ESTADO ESPAÑOL (3ª ED). PAMPLONA: EUNSA.

MARTÍNEZ BLANCO, A. (1994). DERECHO ECLESIASTICO DEL ESTADO (VOL. I,). MADRID: TECNOS.

IBÁN, IC.; PRIETO SANCHÍS, L; MOTILLA, A. (1991). CURSO DE DERECHO ECLESIASTICO. MADRID: EDITORIAL SERVICIO DE PUBLICACIONES DE LA UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID.

SEGLERS GOMEZ-QUINTERO, A. (VARIS AUTORS) (2008). LA LIBERTAD RELIGIOSA EN LAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS . BARCELONA. INSTITUT D' ESTUDIS AUTONÒMICS.

BAENA DEL ALCAZAR, MARIANO; AMADOR MUÑOZ, LUIS (1996). CURSO DE ACTOS Y PROCEDIMIENTO ADMINISTRATIVO (2ª ED.). IAAP. CONSEJERIA DE GOBERNACIÓN. JUNTA DE ANDALUCIA.

ZANOBINI GUIDO, G. (1954). CURSO DE DERECHO ADMINISTRATIVO, TRADUCCIÓN DE MASNATTA Y PONCE. BUENOS AIRES. EDICIONES ARAYÚ

E) Manuals de consultes lingüístiques. Català

DICCIONARI DE LA LLENGUA CATALANA- MULTILINGÜE, BARCELONA 2007.

TRADUCTOR PAGINA WEB DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. DISPONIBLE A INTERNET: [HTTP://TRADUCTOR.GENCAT.CAT/](http://TRADUCTOR.GENCAT.CAT/)

F) Manuals de consultes lingüístiques. Anglès

DICCIONARI DE LA LLENGUA CATALANA- MULTILINGÜE, BARCELONA 2007.

TRADUCTOR PÁGINA WEB DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. DISPONIBLE A INTERNET: [HTTP://TRADUCTOR.GENCAT.CAT/](http://TRADUCTOR.GENCAT.CAT/)

G) Treballs, articles i publicacions.

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, NÚM. 178, 10 DE DESEMBRE DE 2007

RECOMANACIONS PER A LA GESTIÓ DE LA DIVERSITAT RELIGIOSA EN L'ÀMBIT DELS CEMENTIRIS. DGAR.

MAPA DE LES RELIGIONS DE CATALUNYA.. [HTTP://WWW20.GENCAT.CAT/DOCS/](http://WWW20.GENCAT.CAT/DOCS/)

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA (IDESCAT). PADRÓ CONTINU

Annex I: Abreviatures

art./arts	Article / articles
BOE	Butlletí Oficial de l' Estat
BOP	Butlletí Oficial de la Província
cap.	capítol; plural caps.
cf., cfr.	<i>confero</i> , confrontis, comparis
CE	Constitució Espanyola
CEu	Comunitat Europea
DA	Disposició addicional
DF	Disposició Final
DGAR	Direcció General d' Afers Religiosos. Generalitat de Catalunya.
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
ed., edic.	edició
ib., ibid.	o ibidem, en el mateix lloc, mateix obra mateixa pàgina
l.	llibre (per exemple: vol. I, t. 1, l.I); també línia
LRBRL	Ley Reguladora de Bases del Régimen Local
LOE	Ley Orgànica de Educación
LOLR	Ley Orgánica de Libertad Religiosa
n.	nota
núm.	número
op. cit.	obra que ja ha estat citada del mateix autor
p.	pàgina; plural, pàg.
p. ex.	per exemple
pár.	Paràgraf.
RD	Reial Decret
RER	Registre d' entitats religioses
ss	següents
secc.	Secció
STS	Sentencia del Tribunal Suprem
SAP	Sentencia Audiència Provincial
STC	Sentencia del Tribunal Constitucional
TC.	Tribunal Constitucional.
TS.	Tribunal Supremo
v.	veure, vegis

Annex II: Sentències del Tribunal Constitucional. (Fonaments jurídics).

STC 24/1982 de 13 de maig. Sobre el principi de llibertat Religiosa.

1.[...] el principio de libertad religiosa reconoce el derecho de los ciudadanos a actuar en este campo con plena inmunidad de coacción del Estado y de cualesquiera grupos sociales, de manera que el Estado se prohíbe a sí mismo cualquier concurrencia, junto a los ciudadanos, en calidad de sujeto de actos o de actitudes de signo religioso [...]

4. El hecho de que el Estado preste asistencia religiosa católica a los individuos de las Fuerzas Armadas no sólo no determina lesión constitucional, sino que ofrece, por el contrario, la posibilidad de hacer efectivo el derecho al culto de los individuos y comunidades. No padece el derecho a la libertad religiosa o de culto, toda vez que los ciudadanos miembros de las susodichas Fuerzas, son libres para aceptar o rechazar la prestación que se les ofrece [...].

STC 480/1989 de 2 d' octubre. Sobre el principi d' Igualtat Religiosa.

2. La cuestión, por tanto, queda constreñida a la posible vulneración del principio de igualdad, por cuanto la Iglesia Católica si goza del beneficio fiscal que, sin embargo, le es negado a la referida Comunidad Evangélica. Esa vulneración de la igualdad (art. 14 de la Constitución) se produce, no obstante -según se razona en la demanda de amparo-, no ya porque la Iglesia Católica goce del beneficio fiscal (que, sin embargo, le es negado a quien solicita ahora amparo) en aplicación de lo dispuesto en el art. 5 del Acuerdo de 3 de enero de 1979 entre el Estado Español y la Santa Sede sobre asuntos Económicos, siendo dicho art. 5 una previsión equivalente a la del art. 7.2 de la Ley Orgánica 7/1980, sino que dicho beneficio lo es como consecuencia de lo dispuesto en el art. 4.1 c) del mencionado Acuerdo, que, al ser una norma integrada en el ordenamiento interno español y formar parte del mismo (art. 96 de la Constitución), debe ser de aplicación extensiva a todas las Confesiones legalmente constituidas.

Planteada la cuestión en los términos referidos, es evidente que la demanda también carece de contenido constitucional desde la perspectiva del ahora invocado principio de igualdad en relación con la libertad religiosa (art.14 en conexión con el 16, ambos de la Constitución).

El término de comparación que se aporta a fin de justificar la desigualdad discriminatoria a la que queda sometida la entidad recurrente, se concreta en el específico Acuerdo existente entre el Estado Español y la Santa Sede sobre Asuntos Económicos de 3 de enero de 1979. Ahora bien, este Acuerdo, a pesar de su carácter normativo e integración, como ley interna, en el ordenamiento jurídico español, no puede dar cobertura al pretendido derecho por la Comunidad recurrente de que le sea igualmente concedido el beneficio fiscal que prevé el art. 4.1 c) del referido Acuerdo, a fin de eliminar o soslayar la discriminación a la que, en caso contrario, estima que se le somete. Y es que, si bien es cierto que en la actualidad, dados los términos del art. 7.2 de la Ley Orgánica 7/1980, y de la vigente normativa tributaria, aun cuando mediara el correspondiente Acuerdo o Convenio entre la Comunidad Evangélica de Habla Alemana de Baleares y el Estado Español -lo que no sucede- la entidad ahora recurrente no necesariamente llegaría a gozar del beneficio fiscal concreto que le ha sido denegado y del que, sin embargo, gozan determinados -no todos- institutos

de la Iglesia Católica, no menos lo es que tal circunstancia, de estimarse discriminatoria, abocaría, en todo caso, a la inconstitucionalidad del Acuerdo con la Iglesia Católica de 1979 y no al reconocimiento de dicho beneficio a la recurrente, lo cual solo al legislador corresponde en su caso efectuar. La discriminación, por tanto, que se alega, en ningún caso podría conducir a estimar la pretensión deducida, consistente en la declaración de nulidad de la liquidación que se impugna y, por tanto, a reconocer un inexistente derecho a la exención del Impuesto de Sucesiones. Circunstancias que, por sí misma, evidencia ya la inviabilidad de la pretensión de la entidad recurrente.

3. Por último, es incuestionable que el término que se aporta como comparación -la previsión de un determinado beneficio fiscal del que goza la Iglesia Católica no resulta idóneo, por cuanto olvida y prescinde que, en materia económica, concurren una serie de circunstancias - no sólo fácticas, sino jurídicas- en las relaciones históricas entre el Estado Español y la Iglesia Católica que, sin perjuicio de su progresiva adecuación al nuevo ordenamiento constitucional, no concurren evidentemente en el caso de la Comunidad Evangélica de Habla Alemana de las Islas Baleares. Por ello mismo, en el propio Preámbulo del Acuerdo tantas veces citado, se reconoce que «la revisión del sistema de aportación económica del Estado español a la Iglesia Católica resulta de especial importancia al tratar de sustituir por nuevos Acuerdos el Concordato de 1953» y que «el Estado (Español) no puede ni desconocer ni prolongar indefinidamente obligaciones jurídicas contraídas en el pasado», por lo que «dado el espíritu que informe las relaciones entre Iglesia y Estado, en España resulta necesario dar nuevo sentido tanto a los títulos de la aportación económica, como al sistema según el cual dicha aportación se lleve a cabo». Quiere decirse, pues, que desde la estricta perspectiva económica con arreglo a la cual se plantea la discriminación invocada por la entidad recurrente, el recurso planteado no presenta la mínima dimensión constitucional exigible para su admisión o trámite, por cuanto es manifiesta la falta de equiparación o identidad sustancial entre los términos de comparación.

STC 130/1991 de 6 de juny. Sobre el principi de laïcitat de l' Estat.

5. Radica el segundo de los reproches apreciados por el órgano judicial en considerar que el acuerdo del Claustro Constituyente incurre en la arbitrariedad cuya interdicción consagra el art. 9.3 de la C.E., al faltar en el acto administrativo «causa jurídica» fundada en un interés público, y ello porque «en el expediente administrativo no consta fundamento objetivo, razonamiento ni demostración alguna que jurídicamente justifique que la supresión de la tradicional y aludida imagen. haya de ser procedente».

La racionalidad del acuerdo, implícita en él pero comprensible sin esfuerzo, consiste en considerar que es más adecuado a la lógica de un Estado aconfesional un escudo universitario sin elementos de significado religioso que con ellos. Como dijimos en nuestra STC 94/1985 al símbolo político de una Comunidad Autónoma (allí), o de una Universidad (aquí), corresponde «al lado de una función significativa integradora, una esencial función representativa e identificadora, que debe ejercer con la mayor pureza y virtualidad posibles»

STC 187/1991 de 3 d'octubre. Sobre el principi de Cooperació.

4. Debemos examinar por ello, en último lugar, si la materia concreta de «Doctrina y Moral Católicas y su Pedagogía» es, en efecto, una materia que, aunque optativa, pueda considerarse adecuada para la obtención del título de Profesor de Educación General Básica. La justificación de incluir dicha asignatura puede encontrar apoyo en el art. 27.3 de la Constitución, según el cual «los poderes públicos garantizan el derecho que asiste a los padres para que sus hijos reciban la formación religiosa y moral que esté de acuerdo con sus propias convicciones», lo que a juicio del Estado requiere que en los planes de estudio de las Escuelas Universitarias de Formación de los Profesores de Educación General Básica se incluya, como optativa, la asignatura de Religión.

STC 20/1990 de 15 de febrer. Sobre l' ordre públic.

10. Tampoco puede apreciarse vulneración de la libertad ideológica que garantiza el art. 16.1 de la Constitución.

Ciertamente, la libertad ideológica, como así viene a latir en el planteamiento de los recurrentes, no se agota en una dimensión interna del derecho a adoptar una determinada posición intelectual ante la vida y cuanto le concierne y a representar o enjuiciar la realidad según personales convicciones. Comprende, además, una dimensión externa de agere licere, con arreglo a las propias ideas sin sufrir por ello sanción o demérito ni padecer la compulsión o la injerencia de los poderes públicos.

El art. 16.1 C.E. garantiza la libertad ideológica sin más limitaciones en sus manifestaciones que las necesarias para el mantenimiento del orden público protegido por la ley (STC 20/1990, fundamento jurídico 3.º). En este sentido no hay inconveniente en reconocer, para dar respuesta a la cita que en la demanda se hace de la libertad de expresión -ausente, sin embargo, de la relación de violaciones constitucionales que se pretende declare este Tribunal-, que entre tales manifestaciones, y muy principalmente, figura la de expresar libremente lo que se piense. A la libertad ideológica que consagra el art. 16.1 C.E. le corresponde «el correlativo derecho a expresarla que garantiza el art. 20.1 a)» (STC 20/1990, fundamento jurídico 5.º), aun cuando ello no signifique que toda expresión de ideología quede desvinculada del ámbito de protección del art. 16.1, pues el derecho que éste reconoce no puede entenderse «simplemente absorbido» por las libertades del art. 20 (STC 20/1990, fundamento jurídico 3.º), o que toda expresión libremente emitida al amparo del art. 20 sea manifestación de la libertad ideológica del art. 16.1.

Ahora bien, para que los actos de los poderes públicos puedan ser anulados por violaciones de la libertad ideológica reconocida en el art. 16.1 C.E. es cuando menos preciso, de una parte, que aquéllos perturben o impidan de algún modo la adopción o el mantenimiento en libertad de una determinada ideología o pensamiento y no simplemente que se incida en la expresión de determinados criterios -por más que ello pueda tener relevancia ex art. 20.1 C.E.-. De otra, se exige que entre el contenido y sostenimiento de éstos y lo dispuesto en los actos que se combatan quepa apreciar una relación de causalidad suficiente para articular la imputación del ilícito constitucional.

En el presente caso, los recurrentes aducen la libertad ideológica para dar cobertura constitucional a su comportamiento como forma de protesta y reivindicación, y formalizan a su amparo la queja frente a la interferencia coactiva de la Administración penitenciaria «en su actitud frente a su propia vida».

Tal alegación no es aceptable porque, aun reconociendo el trasfondo ideológico que late en la huelga de hambre de los recurrentes, es innegable que la asistencia médica obligatoria a los presos en huelga que se encuentren en peligro de perder la vida no tiene por objeto impedir o poner obstáculos a la realización y mantenimiento de la huelga -sin que conste en los autos que no haya sido respetada en todo momento por la Administración penitenciaria, ni que haya ésta adoptado oposición alguna a la misma con medidas represoras o disciplinarias-, sino que va encaminada exclusivamente a defender la vida de los reclusos en huelga, al margen de todo propósito de impedir que éstos continúen en su actitud reivindicativa.

STC 617/1984 de 31 d' octubre. Sobre els límits als drets i llibertats fonamentals. La moralitat pública.

5. En el caso que nos ocupa es manifiesto que ni los preceptos en cuestión son inconstitucionales, ni su aplicación ha supuesto menoscabo para el derecho a la libertad religiosa de la recurrente. La Ley 30/1981, de 7 de julio, establece un marco legal común para todos los españoles, basado en el respeto a los principios constitucionales contenidos de forma específica en los arts.14 y 16 de la Constitución: igualdad, libertad religiosa, confesionalidad con la consiguiente no discriminación por creencias religiosas, y cooperación con la Iglesia católica y las demás confesiones. En dicha regulación se prevé el pleno reconocimiento de los matrimonios celebrados según las normas del Derecho canónico, pero tal reconocimiento no supone la asunción por el Estado de las características y propiedades que la Iglesia católica asigna al matrimonio en su fuero propio, dado que, por su carácter pluralista y aconfesional, el Estado no viene obligado a trasladar a la esfera jurídico-civil los principios o valores religiosos que gravan la conciencia de determinados fieles y se insertan en el orden intraeclesial.

La recurrente aduce que dichas propiedades, entre ellas la indisolubilidad del matrimonio, no pueden ser desconocidas por el Estado en relación con los matrimonios católicos, ya que a ellas se alude en el Acuerdo del Estado Español con la Santa Sede sobre Asuntos Jurídicos, de 3 de enero de 1979 (art. VI.3), pero lo cierto es que la declaración que en él se contiene se limita a recordar «a quienes celebren matrimonio canónico la obligación grave que asumen de atenerse a las normas canónicas que lo regulan y, en especial, a respetar sus propiedades esenciales», y no genera obligación alguna para el Estado en relación con los católicos, pues, precisamente en virtud del principio de libertad religiosa invocado por la recurrente, no puede inmiscuirse en la conciencia religiosa de los ciudadanos.

Por otra parte, de la aplicación de las normas, cuya inconstitucionalidad pretende la recurrente, no se ha seguido vulneración alguna del derecho fundamental invocado; las resoluciones judiciales impugnadas no inciden en el ámbito de libertad de la recurrente, pues no suponen impedimento alguno para que pueda acomodar su conducta a sus propias convicciones religiosas. A ello hay

que añadir, como señala el Ministerio Fiscal, que no introducen modificación alguna en las efectivas relaciones personales y familiares de la recurrente, separada de hecho poco tiempo después de contraer su matrimonio, y luego legalmente en virtud de Sentencia firme dictada por el Tribunal Eclesiástico del Arzobispado de Madrid-Alcalá el 27 de junio de 1972, reduciéndose, en definitiva, los efectos de dichas resoluciones a la esfera económico-patrimonial.

STC 33/1982 de 8 de juny. Sobre els límits als drets i llibertats fonamentals. La seguretat.

3. El problema concreto aquí planteado es si estaba justificada la actuación del gobernador por razones de orden público. En este aspecto lo primero que hay que advertir es que en la asignación de competencias establecida en la Constitución, el art. 149.1.29 de la misma atribuye con carácter exclusivo al Estado la «Seguridad Pública», que supone una noción más precisa que la de «Orden Público».

Sin que sea necesario un examen pormenorizado de lo que debe entenderse por Orden Público, es lo cierto que en él pueden incluirse cuestiones como las referentes a la salubridad, para limitarse a lo que aquí interesa, que no entran en el concepto de seguridad, la cual se centra en la actividad, dirigida a la protección de personas y bienes (seguridad en sentido estricto) y al mantenimiento de la tranquilidad u orden ciudadano, que son finalidades inseparables y mutuamente condicionadas. Afirmar esto no supone negar que una crisis sanitaria pueda amenazar la seguridad pública y justificar, en consecuencia, una intervención de las autoridades a las que corresponda su custodia.

STC 120/1990 de 27 de juny. Sobre els límits als drets i llibertats fonamentals. La salut.

7. Una vez establecido que la decisión de arrostrar la propia muerte no es un derecho, sino simplemente manifestación de libertad genérica, es oportuno señalar la relevancia jurídica que tiene la finalidad que persigue el acto de libertad de oponerse a la asistencia médica, puesto que no es lo mismo usar de la libertad para conseguir fines lícitos que hacerlo con objetivos no amparados por la Ley, y, en tal sentido, una cosa es la decisión de quien asume el riesgo de morir en un acto de voluntad que sólo a él afecta, en cuyo caso podría sostenerse la ilicitud de la asistencia médica obligatoria o de cualquier otro impedimento a la realización de esa voluntad, y cosa bien distinta es la decisión de quienes, hallándose en el seno de una relación especial penitenciaria, arriesgan su vida con el fin de conseguir que la Administración deje de ejercer o ejerza de distinta forma potestades que le confiere el ordenamiento jurídico; pues, en este caso, la negativa a recibir asistencia médica sitúa al Estado, en forma arbitraria, ante el injusto de modificar una decisión, que es legítima mientras no sea judicialmente anulada, o contemplar pasivamente la muerte de personas que están bajo su custodia y cuya vida está legalmente obligado a preservar y proteger.

STC 128/2001 de 4 de juny. Sobre les relacions laborals.

2. La primera de las quejas vertidas por la entidad demandante de amparo se residencia en el derecho a la libertad religiosa reconocido en el art. 16 CE. Se duce, en síntesis, que al calificarse

como laboral la relación que unía a la señora Alejos Casado con la entidad demandante de amparo, se vulnera el derecho a la autonomía organizativa de la Confesión religiosa, pues a ésta corresponde la determinación de quiénes son sus ministros de culto, teniendo la referida señora la cualificación de misionera autorizada.

Delimitando el contenido del derecho fundamental a la libertad religiosa en su vertiente colectiva este Tribunal ha formado un cuerpo de doctrina, recientemente condensado en la STC 46/2001, de 15 de febrero, según la cual: " El art. 16.1 CE garantiza la libertad religiosa y de culto 'de los individuos y las comunidades sin más limitación, en sus manifestaciones, que la necesaria para el mantenimiento del orden público protegido por la ley'. Este reconocimiento de 'un ámbito de libertad y una esfera de agere lícere..con plena inmunidad de coacción del Estado o de cualesquiera grupos sociales' (SSTC 24/1982, de 13 de mayo, y 166/1996, de 28 de octubre) se complementa, en su dimensión negativa, por la determinación constitucional de que 'nadie podrá ser obligado a declarar sobre su ideología, religión o creencias' (art. 16.2 CE).

Ahora bien, el contenido del derecho a la libertad religiosa no se agota en la protección frente a injerencias externas de una esfera de libertad individual o colectiva que permite a los ciudadanos actuar con arreglo al credo que profesen (SSTC 19/1985, de 13 de febrero, 120/1990, de 27 de junio, y 63/1994, de 28 de febrero, entre otras), pues cabe apreciar una dimensión externa de la libertad religiosa que se traduce en la posibilidad de ejercicio, inmune a toda coacción de los poderes públicos, de aquellas actividades que constituyen manifestaciones o expresiones del fenómeno religioso, asumido en este caso por el sujeto colectivo o comunidades, tales como las que enuncia el art. 2 LOLR y respecto de las que se exige a los poderes públicos una actitud positiva, desde una perspectiva que pudiéramos llamar asistencial o prestacional, conforme a lo que dispone el apartado 3 del mencionado art. 2 LOLR, según el cual: 'Para la aplicación real y efectiva de estos derechos [los que se enumeran en los dos anteriores apartados del precepto legal], los poderes públicos adoptarán las medidas necesarias para facilitar a asistencia religiosa en los establecimientos públicos militares, hospitalarios, asistenciales, penitenciarios y otros, bajo su dependencia, así como la formación religiosa en centros docentes públicos'. Y como especial expresión de tal actitud positiva respecto del ejercicio colectivo de la libertad religiosa, en sus plurales manifestaciones o conductas, el art. 16.3 de la Constitución, tras formular una declaración de neutralidad (SSTC 340/1993, de 16 de noviembre, y 177/1996, de 11 de noviembre), considera el componente religioso perceptible en la sociedad española y ordena a los poderes públicos mantener 'las consiguientes relaciones de cooperación con la Iglesia Católica y las demás confesiones', introduciendo de este modo una idea de confesionalidad o laicidad positiva que 'veda cualquier tipo de confusión entre fines religiosos y estatales' (STC 177/1996)".

Annex III: Entrades al registre general de l' Ajuntament de Girona de l' any 2009, relacionades amb el fet religiós.

DATA	ENTITAT	PETICIÓ
07/01/2009	COM. GERMANES CARMELITES DE LA CARITAT	COMUNICA NOU NIF
12/01/2009	PARROQUIA SANT PAU	NOTIFIQUEN DINAR POPULAR
12/01/2009	CONGREGACIÓ HIJAS DE SAN JOSÉ	TARJA APARCAMENT COLECTIU DISCAPACITAT
14/01/2009	BISBAT DE GIRONA	LLICÈNCIA OBRES DE REFORMA/PJ SANT MARTI 10
20/01/2009	COM.RELIGIOSA GERMANES ADORATRIUS	CONTESTA NOTIFICACIÓ, REFERENT SOROLLS VEÏNS
21/01/2009	BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOCUMENTACIÓ/LLIC. OBRES
21/01/2009	DEP.CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ	TRASLLAT ACORD PATRIMONI PROPOSTA VITRALL CATEDRAL
03/02/2009	ESGLÉSIA CRISTIANA ADVENTISTA DEL 7 È DIA	AUTORITZACIÓ REALITZAR UNA ACTIVITAT
04/02/2009	CONGREGACIÓ EVANGÈLICA PENTECOSTAL AD	LLICÈNCIA ACTIVITAT INNÒCUA C/ MIGDIA 67, BS
09/02/2009	BISBAT DE GIRONA	OCUPACIÓ VIA PÚBLICA TEMPORAL, RESERVA ESPAI
10/02/2009	BISBAT DE GIRONA	SOL.LICITUD DEVOLUCIÓ DE L'ICIO
10/02/2009	BISBAT DE GIRONA	DESESTIMENT A UNA LLICÈNCIA AMBIENTAL GII-2/DEMANA CÒPIA LL.AMBIENTAL
12/02/2009	PARRÒQUIA DE SANT JOSEP	SOL.LICITUT D'ÚS DE PISTA ESPORTIVA ESCOLA PÚBLICA
12/02/2009	PARRÒQUIA SANT JOSEP	SOL.LICITUT D'ÚS DE PISTA ESPORTIVA ESCOLA PÚBLICA
12/02/2009	PARRÒQUIA SANT JOSEP	SOL.LICITUT D'ÚS DE PISTA ESPORTIVA ESCOLA PÚBLICA
16/02/2009	CAPITOL DE LA CATEDRAL DE GIRONA	DONAR EL NOM DE UN MOSEN A UN CARRER DE GIRONA
25/02/2009	BISBAT DE GIRONA	SOL.LICITUD DE LLICÈNCIA 1 A. UTILITZACIÓ C/ DR.ANTIC ROCA 38
26/02/2009	BISBAT DE GIRONA	DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA A LA SOL.LICITUD LLICÈNCIA 1 A UTILITZACIÓ
26/02/2009	CONFRARIA MARE DE DEU DELS DOLORS	SOL.LICITA SUBVENCIÓ PER RESTAURACIÓ DE SIS QUADRES
28/02/2009	PARRÒQUIA DE SANT JOSEP	ANUL.LACIÓ SOL.LICITUD D'ÚS DE PISTA ESPORTIVA IES SOBREQÜÉS
04/03/2009	JUNTA DE COFRADIES DE SETMANA SANTA	COL.LABORACIÓ DE LA POLICIA MUNICIPAL
05/03/2009	PARRÒQUIA PALOL D'ONYAR-VILA-ROJA	CONVOCATÒRIA AVANTPROJECTES A LES ACYIVITAT D'ESTIU
06/03/2009	CONFRARIA JESÚS CRUCIFICAT	RECORREGUT DEL MANIPLE DE MANAIES
06/03/2009	CONFRARIA JESÚS CRUCIFICAT	AUTORITZACIÓ UTILITZACIÓ C.C.LA MERCÉ
10/03/2009	CONFRARIA JESÚS I ELS NENS	AUTORITZACIÓ UTILITZACIÓ EL LOCAL DE LA PLAÇA DELS JURATS
12/03/2009	PARRÒQUIA DE SANTA EUGÈNIA DE TER	SOL.LICITA PROHIBICIÓ APARCAMENT EL DIUMENGE DE RAMS
12/03/2009	AURORA PEREIRA, HERMELINDA	SOL.LICITEN PERMÍS PER REALITZAR UN CASAMENT AL CARRER
12/03/2009	SERVEIS TERRITORIALS DE CULTURA	TRAMET ACORD OBRES DE CONSTRUCCIÓ DE NOVES TOMBES A LA CATEDRAL
13/03/2009	CONGREGACIÓ DE LA VERGE DELS DOLORS	PARTICIPACIÓ EN LA EXPOSICIÓ DE FLORS
18/03/2009	COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL.LICITUD DE DADES D'EMPADRONAMENT DE DIVERSES NACIONALITATS
18/03/2009	CONGREGACIÓ DE LA VERGE DELS DOLORS	TRAMESA DOCUMENTACIÓ PER ADJUNTAR A LA SOL.LICITUD DE PARTICIPACIÓ A L'EXPOSICIÓ DE
19/03/2009	GERMANES ADORATRIUS	ESCRIT REFERENT A UN REQUERIMENT
23/03/2009	ARANDA CHICA, GREGORIO	EN RELACIÓ A UNA SOL.LICITUD DE CASAMENT
26/03/2009	CONGR.EVANGÈLICA PENTECOSTAL ASAMBLEAS DE DIOS	SOL.LICITUD LLICÈNCIA OBRES DE REFORMA C-MIGDIA 67, BS
27/03/2009	CONGR.GERMANETES CARMELITES DE LA CARITAT	AL.LEGACIONS A UNA MULTA BUTLLETA-50268593
27/03/2009	CONGREG. GERMANETES CARMELITES DE LA CARITAT	AL.LEGACIONS A UNA MULTA BUTLLETA-50268565
30/03/2009	PARRÒQUIA DE SANT FELIU DE MAJOR	SENYALITZACIÓ PER NO APARCAMENT PER EL RAM
31/03/2009	HEREDIA FERNANDEZ, SALUD	PERMÍS PER A REALITZAR UN CASAMENT AL CARRER
31/3/2009	SERVEIS TERRITORIALS DE MEDI AMBIENT I HABITATGE	ACTA ACTIVITAT CTRA. SANT FELIU-FUNERÀRIA POCH S.A
06/04/2009	BISBAT DE GIRONA	OBRES DE REFORMA EXP-2008008603 AL C- PORTAL NOU
07/04/2009	BISBAT DE GIRONA	PRESENTA DOC. COMPLEMENTÀRIA A LA LLICÈNCIA 1 A. OCUPACIÓ- ANTIC ROCA 38
07/04/2009	DIR.GRAL.PREVENCIÓ I EXTINCIÓ D'INCENDIS I SALVAMENT	TRAMET INFORME PROJECTE CENTRE DE CULTE REF-20080679
08/04/2009	PARRÒQUIA DE SANT PAU	LLOC DE VENDA DE ROSES PER SANT JORDI
15/04/2009	AMADOR MUÑOZ, SANTIAGO MIGUEL	PERMÍS PER UN CASAMENT AL CARRER CAPUTXINS EL 20 DE JUNY
15/04/2009	AMADOR MUÑOZ, SANTIAGO MIGUEL	PERMÍS PER UN CASAMENT AL CARRER ALFONS XII EL 25 DE JULIOL
15/04/2009	CONGR.DE MISSIONERES COR DE MARIA	CANVI DE DADES FISCALS
15/04/2009	CONGR. EVANGÈLICA PENTECOSTAL AD	REFERENT DENÚNCIA URBANÍSTICA I OBRES
16/04/2009	BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC.COMPL.LAL PROJECTE URB. PJ.SANT MARTI 10
20/04/2009	INSTITUT CATALÀ DEL SÒL	TRAMET ACTA RECEPCIÓ OBRES CAMPANAR ESSLÉSIA SANT FELIU
21/04/2009	GOMEZ ESPINOSA, NOELIA	OCUPACIÓ VIA PÚBLICA PER CASAMENT AL MERCADAL
27/04/2009	ESGLÉSIA CRISTIANA ADVENTISTA DEL SETÈ DIA	AUTORITZACIÓ REALITZAR UNA ACTIVITAT
28/04/2009	BISBAT DE GIRONA	GESTIÓ CADASTRAL- DECLARACIÓ OBRA NOVA
06/05/2009	BISBAT DE GIRONA	OCUPACIÓ VIA PÚBLICA PERMANENT- ACCÉS VEHICLES
06/05/2009	CONGR.EVANGÈLICA PENTECOSTAL ASAMBLEAS DE DIOS	LLICÈNCIA ACTIVITATS, REQUERIMENT OBERTURA C- MIGDIA 67,BS
06/05/2009	BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC. COMPL.PROJECTE URBANÍSTIC C- ANTIC ROCA 38
06/05/2009	BISBAT DE GIRONA	SOL.LICITA LLICÈNCIA ENDERROC I NETEJA PJ SANT MARTI 10
08/05/2009	BISBAT DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	SOL.LICITA INFORMACIÓ A L'ARXIU HISTÒRIC
19/05/2009	BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOCUMENTACIÓ.COMPL. LLICÈNCIA OBERTURA C- ANTIC ROCA 38
20/05/2009	JUNTA DE CONFRARIES SETMANA SANTA	INSTAL.LACIÓ DE DOMASSOS ALS BALCONS DE L'ESCALINATA DE LA CATEDRAL
21/05/2009	PARRÒQUIA DE SANT PAU	AUTORITZACIÓ PER REALITZAR UNA ACTIVITAT
29/05/2009	PARRÒQUIA PALOL D'ONYAR-VILA-ROJA	PRESENTACIÓ DEL PROJECTE DE CASAL D'ESTIU
01/06/2009	CAPÍTOL DE LA CATEDRAL DE GIRONA	TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ DOC. OBERTURA TERCER FINESTRAL MUR NORD CATEDRAL
03/06/2009	JUNTA DE CONFRARIES DE SETMANA SANTA	FESTA DEL CORPUS
11/06/2009	FERNANDEZ MORENO, JUAN RAMON	SOL.LICITA AUTORITZACIÓ PER REALITZAR UN BATEIG
17/06/2009	JORDA VIÑOLAS, CONCEPCIÓ	AUTORITZACIÓ A LES OBRES DE L'ESGLÉSIA DE SANTA LLÚCIA
18/06/2009	BISBAT DE GIRONA	SOL.LICITUD DE LLICÈNCIA OBRES PJ SANT MARTI 10
18/06/2009	BISBAT DE GIRONA	SOL.LICITUD LLICÈNCIA OBRES DE REFORMA PJ SANT MARTI 10
18/06/2009	BISBAT DE GIRONA	TRAMESA ANNEXOS OBERTURA ACTIVITAT PJ SANT MARTI 10
26/06/2009	ESGLÉSIA EVANGÈLICA MISIONERA EBENEZER DE ESPAÑA	LLICÈNCIA ACTIVITAT CLASSIFICADA C- ILLA FORMENTERA 44, BS
26/06/2009	ESGLÉSIA DEL MERCADAL	SERVEIS DE LA POLICIA MUNICIPAL
30/06/2009	PARROQUIA DE PALOL D'ONYAR-VILA-ROJA	PLA DE DINAMITZACIÓ DEL SECTOR EST DE GIRONA
06/07/2009	DIR.GRAL.PREVENCIÓ, EXTINCIÓ D'INCENDIS I SALVAMENT	TRAMET INFORME CENTRE CULTURAL RELIGIÓS REF-20090213
07/07/2009	RELIGIÖSES MISSIONERES DEL COR DE MARIA	ESCRIT REFERENT SOL.LICITUD DE GUAL
08/07/2009	COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	TRAMESA ANNEXOS OBERTURA ACTIVITAT C- MONTSENY 16
08/07/2009	COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	TRAMESA DOC. COMPL.OBRES DE REFORMA C- MONTSENY 16
10/07/2009	ESGLÉSIA EVANGÈLICA MISIONERA EBENEZER DE ESPAÑA	TRAM.DOC. PROJECTE OBERTURA ACTIVITAT C- ILLA FORMENTERA 44,BS
10/07/2009	ESGLÉSIA EVANGÈLICA ELIM PENTECOSTAL	TRAMET ENNEXOS PROJ.OBERTURA ACTIVITAT C- CAN TORROELLA 47
13/07/2009	PARRÒQUIA DE SANT PAU	SOL.LICITUD LLICÈNCIA OBRES MENOR C- NARCIS BLANCH 26
23/07/2009	CALIZ I GOMEZ, VERONICA	SOL.LICITA PODER CIRCULAR PEL BARRI VELL PER CASAMENT
27/07/2009	COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL.LICITUD D'ÚS PAVELLÓ DE PALAU
28/07/2009	ASSOCIACIÓ CULTURAL ANNASR	LEGALITZACIÓ INSTAL.LACIONS- CENTRE RELIGIÓS ISLÀMIC
10/08/2009	SUROS I ROMAGOS, JORDI	SOL.LICITUD AUTORITZACIÓ APARCAMENT PL. SANT DOMÈNECH PER CASAMENT
	COM.PROP C- BARCELONA 129-133 I C- SANTIAGO 4 I	
21/08/2009	C- SANT MIQUEL 11	SOL.LICITA INFORMACIÓ SOBRE OBERTURA CENTRE DE CULTE

31/08/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMET ESCRIT REF. L·LICÈNCIA ENDERROC NÚM- 080219
31/08/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMET ESCRIT REF.LLICÈNCIA ENDERROC NÚM-080243
07/09/2009 ESGLÈSIA EVANGÈLICA ELIM PENTECOSTAL	RESPOSTA REQUERIMENT EXP-2009034591
10/09/2009 COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL·LICITUD D' ÚS PAVELLÓ DE FONTAJAU
15/09/2009 PARRÒQUIA DE PALOL D'ONYAR	TRAMESA CASAL D'ESTIU A VILA-ROJA 2009
17/09/2009 LOPEZ RIBERO, ISABEL	VENDA DE FLORS AL CEMENTIRI PORTA II PER TOTS SANTS
17/09/2009 LOPEZ RIBERO, ISABEL	VENDA DE FLORS AL CEMENTIRI PORTA II PER TOTS SANTS
17/09/2009 LOPEZ RIBERO, ISABEL	VENDA DE FLORS AL CEMENTIRI PORTA I PER TOTS SANTS
22/09/2009 ESGLÈSIA EVANGÈLICA ELIM PENTECOSTAL	RESPOSTA REQUERIMENT EXP 2009006406
23/09/2009 PARRÒQUIA DE DOMENY	TRAMET 2 EXEMPLARS DE PROJECTE TÈCNIC EXP. OBRES 20081352
30/09/2009 RELIGIOSES MISIONERES DEL COR DE MARIA	APORTACIÓ DOCUMENTACIÓ REF-2007000928
01/10/2009 BISBAT DE GIRONA	SOL·LICITUD DE L·LICÈNCIA D'OBRES DEMOLICIÓ PJ.SANT MARTI 10
01/10/2009 BISBAT DE GIRONA	SOL·LICITUD L·LICÈNCIA OBRES DEMOLICIÓ FASE 3- P.J. SANT MARTI 10
02/10/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA ANNEXOS AL PROJECTE OBERTURA C- ANTIC ROCA 8
06/10/2009 BISBAT DE GIRONA	SOL·LICITUD DISTINTIU DEL BARRI VELL VEHICLE 0513GPX
08/10/2009 PARRÒQUIA DE SANT FELIU LA MAJOR	TRAMET ESCRIT
09/10/2009 DIR.GRAL.PREVENCIÓ , EXTINCIÓ D'INCENDIS I SALVAMENT	TRAMET INFORME PROJECTE CENTRE DE CULTE REF. 20080679
14/10/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC.COMP. DE LA L·LICÈNCIA D'OBRES DE REFORMA PL.OLI 6
22/10/2009 PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DE PALAU-SACOSTA	DEMANA BANDA PER REDUIR LA VELOCITAT
26/10/2009 ECHEVARRIA VILA, RAFAEL	RECUPERACIÓ DE NÍNIXOL DEL C- SANTA ANNA
27/10/2009 BISBAT DE GIRONA	RESPOSTA A UNA CARTA D'URBANISME, SOL·LICITEN UNES TANQUES
02/11/2009 REIS DE VANCONCELOS, WAGNER	TRAMESA ANNEXOS AL PROJECTE OBERTURA C- ANTONI ROVIRA VIRGILI 7, BS
03/11/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC.COMP. DE LA L·LICÈNCIA D'OBRES DE REFORMA PL.OLI 6
03/10/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC.COMP. DE LA L·LICÈNCIA D'OBRES DE DEMOLICIÓ PL.OLI 6
04/11/2009 BISBAT DE GIRONA	SOL·LICITUD D'EXEMPCIÓ I DEVOLUCIÓ DE L'IBI
09/11/2009 CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT-MANAIES DE GIRONA	AUTORITZACIÓ PER LA CAVALCADA DE REIS 2010
09/11/2009 CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT-MANAIES DE GIRONA	NOTIFICACIÓ D'ACTIVITATS AL REGISTRE MUNICIPAL D'ENTITATS
12/11/2009 GAOUGAOU, TARIK	SOL·LICITUD D'UN PAVELLÓ D'ESPORTS DE GIRONA PER PODER REALITZAR UN CASAMENT
12/11/2009 GERMANES DOMINIQUES DE L'ANUNCIATA	PODER ACCEDIR A LA CATEDRAL EL 22/11/2009 DE 16 A 20 HORES VEHICLE-5548FHC
12/11/2009 GERMANES DOMINIQUES DE L'ANUNCIATA	PODER ACCEDIR A LA CATEDRAL EL 22/11/2009 DE 16 A 20 HORES VEHICLE-6296GFY
13/11/2009 CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT-MANAIES DE GIRONA	SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ ORGANITZACIÓ CAVALCADA DE REIS 2011
16/11/2009 ESGLÈSIA EVANGÈLICA ELIM PENTECOSTAL	BAIXA D'OCCUPACIÓ DE LA VIA PÚBLICA.RÉTOI
16/11/2009 DELEGACIÓ TERRITORIAL DEL GOVERN A GIRONA	TRAMET INFORMACIÓ SANITARIA PER LA FESTA DEL SACRIFICI DEL XAI(COL·LECTIU ISLÀMIC)
17/11/2009 ESGLÈSIA EVANGÈLICA ELIM PENTECOSTAL	CANVI DE DOMICILI FISCAL
18/11/2009 BISBAT DE GIRONA	SOL·LICITUD DE L·LICÈNCIA D'OBRES I REFORMA - P.J. SANT MARTI 10
18/11/2009 ESCORXADOR DE GIRONA	SERVEIS DE LA POLICIA MUNICIPAL PER LA CELEBRACIÓ DE LA FESTA ISLÀMICA
19/11/2009 CONFRARIA DE JESÚS CRUCIFICAT-MANAIES DE GIRONA	TRAMESA PRESSUPOST CAVALCADA REIS 2010
21/11/2009 COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL·LICITUD D'ÚS PAVELLÓ DE FONTAJAU
23/11/2009 GAOUGAOU, TARIK	SOL·LICITA FER UN CASAMENT EN UN LOCAL C- M. DE DEU DE LA SALUT 39
25/11/2009 REIS DE VASCONCELOS, WAGNER	TRAMESA ANNEXOS PROJECTA OBERTURA ACTIVITAT CULTE RELIGIÓS C- ANTONI ROVIRA VIRGI
01/12/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA ESCRIT EN RELACIÓ EXP-2009009789
02/12/2009 BISBAT DE GIRONA	AL·LEGACIÓ CONTRE REBUT IMPOST OBRES PARRÒQUIA DE SANT SALVADOR D'HORTA
09/12/2009 BISBAT DE GIRONA	L·LICÈNCIA OBRES DE REFORMA - C- BALLESTERIES 21, BS
09/12/2009 BISBAT DE GIRONA	AL·LEGACIONS CONTRA L'ICIO
14/12/2009 GERMANES DOMINIQUES DE L'ANUNCIATA	SOL·LICITUD DE L'IAE
14/12/2009 GERMANES DOMINIQUES DE L'ANUNCIATA	SOL·LICITUD D'EXEMPCIÓ DE L'IBI
16/12/2009 BISBAT DE GIRONA	TRAMESA DOC.COMPL. REF-2009041381
21/12/2009 PARRÒQUIA DE SANT PAU	NOTIFIQUEN LA CELEBRACIÓ DEL DINAR POPULAR
22/12/2009 COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL·LICITUD PER REALITZAR UNA ACTIVITAT
28/12/2009 COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL·LICITUD TALL DE CARRER
28/12/2009 COMUNITAT MUSULMANA DE GIRONA	SOL·LICITUD RESERVA RECINTE ISLÀMIC AL CEMENTIRI
30/12/2009 GERMANES CARMELITES DE LA CARITAT	SOL·LICITUD EXCEMPCIÓ DE L'IBI
30/12/2009 GERMANES CARMELITES DE LA CARITAT	SOL·LICITUD EXCEMPCIÓ DE L'IBI
30/12/2009 GERMANES CARMELITES DE LA CARITAT	SOL·LICITUD D'EXEMPCIÓ DE L'IAE